

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Svrha nove vsedržavne stranke je zadovoljnost naroda

Kakor po drugih banovinah tako je tudi v naši dravski banovini živahno politično življenje. Nova vsedržavna stranka Jugoslovenska radikalna kmetijska demokracija pridobiva vedno več simpatizentov. Vsi trezno misleči ljudje se ji pridružujejo, saj vidijo, da voditelji in krmilarji države, ki so započeli to stranko, delajo nesebično le za blagožarstvo in države. Dokazuje za to nesebično in iskreno delo imamo v številnih novih zakonih, katerih svrha je predvsem obvarovanje malega človeka pred najhujšimi posledicami vseplošnih svetovnih gospodarskih težav. Obenem pa bo s ščititjem malega človeka pomagano vsem drugim slojem, saj ima nova stranka v programu složno sodelovanje vseh stanov. Sedanje razmere bolj kakor kdaj prej potrjujejo našo staro prislovico: „Ako nimata kmet in delavec denarja, ga nimajo tudi drugi sloji.“

Pridružimo se vsi novi stranki in ne dajmo se begati od mračnjakov, ki nam morda govore o kakih izpremembah. Ne bo izpremenb. Vlada in narodno predstavništvo sta pokazala, da zmoreta naloge, ki sta si jih naredila. Kar sta doslej storila, je vse le v prid naroda. Ako malo pomislimo, moramo vsi, ki mirno razsojamo, priznati, da bi tako neumorno in uspešno delo, kakor ga vidimo sedaj, pri razmerah, kakršne so bile pred 6. januarjem, ne bilo mogoče.

Hude gospodarske težave, ki so kakor morski val obrežje preplavile preko inozemstva našo domovino, se bodo omilile le z vztrajnim delom in reči moramo, da se že kažejo znaki rahlega boljšanja. Nihče ne more utajiti, da je to zasluga naših državnih krmilarjev, ki so čvrsto odločeni, da varujejo tudi ustaljenost dinarja.

Z zaupanjem na delo! Odločnost, neustrašnost in trezno presojanje naj bodo naši spremljevalci. Vsi nešteti zbori krajevnih in sreskih organizacij JRKD nam pričajo, da naši ljudje ne zapadajo v malodušnost. Z vztrajnim delom bo napredovala JRKD v blagor nas vseh in vse naše države.

* * *

LEPO OBISKAN ZBOR ORGANIZACIJE JRKD ZA LJUBLJANSKO OKOLICO.

Ljubljana, maja.

Tudi v ljubljanski okolici je zavzela JRKD lep razmah, kar se je pokazalo zlasti v nedeljo na prvi redni skupščini sreske organizacije, ki se je vršila dopoldne v restavraciji „Zvezdi“. Zbor je bil izredno dobro obiskan, saj je bilo od 37 občin sreza zastopanih 27. Skupščino je otvoril predsednik sreske organizacije g. Ivan Pipan, posestnik iz Vižmarij.

Po predsednikovem nagovoru je podal tajnik g. Pavel Borštnik, državni uradnik z Glinca, sliko razmaha nove vsedržavne stranke v srezu. Srez šteje doslej 33 organizacij za 37 občin in so imele takoj ob ustanovitvi skupno okrog 2000 članov. Po odobritvi tajnikovega poročila je p. ml., državni uradnik z Grosupljega. Predsednik ml., državni uradnik iz Grosupljega. Predsednik g. Pipan je predlagal pohvalno priznanje tajniku

in blagajniku, kar je bilo sprejeto s splošnim odobravanjem, nato pa je, ker je moral zaradi nujnih poslov zapustiti zbor, izročil vodstvo skupščine podpredsedniku g. Jožetu Mesecu, posestniku z Viča.

Pri volitvah je bilo izvoljeno dosedanje predsedstvo: predsednik Ivan Pipan iz Vižmarij, podpredsednik Jože Mesec z Viča, tajnik Ivan Borštnik z Glinca in blagajnik Ivan Rus ml. z Grosupljega. Odborniki so: za Brezovico, Dobrovo, Log in Polhov gradec: posestnik Stanko Vrhovec z Dobrove in posestnik Ivan Remžgar iz Loga; za Borovnico in Preserje: posestnik Ivan Suhadolnik iz Borovnice; za Črnuče in Ježico: šolski upravitelj Anton Germek z Ježice; za Devico Marijo v Polju, Dobrunje in Moste: posestnik Ivan Gantar od Device Marije v Polju, posestnik Ivan Bricelj iz Štepanje vasi in tovarnar Ivan Lapajne iz Most; za Dol, Dolsko in Podgorico: posestnik Ivan Grad z Beričevega; za Grosuplje, Račno, Škofljico, Šmarje, Št. Jurij in Slivnico: posestnik in gostilničar Ivan Rus st. z Grosupljega in posestnik Jakob Perovšek iz Šmarja; za Želimlje, Pijavo gorico, Ig, Iško vas, Iško Loko in Vrbljene: posestnik Jakob Modic iz Bresta, posestnik Anton Rupert z Iga in župan Jože Hitec z Iga; za Medvode: posestnik Franc Šušteršič iz Svetja in posestnik Valentin Janhar iz Žej; za Rudnik in Laverco: posestnik in trgovec Ivan Ogrin iz Laverce; za Šmartno pod Šmarno goro, Št. Vid in Zgornjo Šiško: posestnik Valentin Babnik iz Zgornje Šiške in posestnik Martin Kališ iz Srednjih Gamelnjov; za Vrhniko: tovarnar Jože Jelovšek in posestnik Jože Verbič ml., oba z Vrhnike; za Vič: tovarnar Anton Kovačič z Viča. Nadzorni odbor sestavljajo: gostilničar Miroslav Medved z Dolskega, šolski upravitelj Andrej Flajs iz Želimlja, posestnik Fran Šušteršič iz Zapuž in posestnik in župan Zakotnik iz Zgornje Šiške. Eksekutivo sestavljajo poleg predsednika, podpredsednika, tajnika in blagajnika trgovec Franc Zebal z Rudnika in Jože Jelovšek z Vrhnike. Delegati za banovinsko skupščino so poleg predsednika, podpredsednika in tajnika še posestnik in župan Jože Šušteršič iz Medvod, Ivan Rus st. z Grosupljega, Jože Verbič ml. z Vrhnike. Delegati za strankin kongres v Beogradu so poleg predsednika, tajnika in blagajnika Jože Jelovšek z Vrhnike, posestnik Martin Pirc iz Matene, delavec Pavel Mihelič z Viča in Ivan Grad z Beričevega.

Sledilo je obširno poročilo sreskega poslanca g. Albina Komana o političnem in gospodarskem položaju v državi in o delu narodne skupščine. G. poslanec je v uvodu poudarjal, da gredo vsi ukrepi vlade in sklepi narodne skupščine za tem, da se olajšajo gospodarske težave. Znižan je bil državni proračun, odpravljen banovinski kuluk, znižan zemljiški davek, odpuščene trošarinske kazni in delno odpuščeni davčni zaostanki. Ukinjenje žitnega monopola je imelo najugodnejše posledice: pocenila se je moka. Poslanci in senatorji dravske banovine imajo mnogo zaslug na tem, da je bil ukinjen žitni monopol. Minister za trgovino in industrijo g. dr. Albert Kramer se

je požuril in osnutek zakona o ukinjenju žitnega režima v najkrajšem času predložil narodni skupščini (splošno odobravanje zborovalcev).

Po navdušenem odobravanju izvajanj gospoda poslanca je predlagal podpredsednik g. Mesec zaupnico sreskemu poslancu g. Komanu in obema ministroma iz dravske banovine gg. dr. Kramerju in Puclju, kar je bilo soglasno sprejeto.

Banovinski svetnik g. Valentin Babnik je na kratko orisal delovanje banovinskega sveta in glede na trošarinski zakon prosil poslanca g. Komana, naj se zavzame za dopolnilo k zakonu v tem smislu, da bi vsaka banovina zase smela povisati vinsko trošarino.

Odposlanec banovinske organizacije direktor g. Anton Jug je pozdravil zbor, ki je izpričal veliko zanimanje za organizacijo, živahnost in zanimanje na reševanju važnih vprašanj. Močna organizacija JRKD pomeni okrepitev države.

Pri točki o predlogih posameznih organizacij se je sklenilo, naj organizacije stavijo svoje predloge pismeno, da se bo potem razpravljalo o njih na posebni seji. Vendar so se nekateri predlogi ob živahni debati obravnavali že na zboru. Med drugim se je sklenilo, da organizacija podpre akcijo, ki gre za tem, da bodo tudi državni uslužbenci oproščeni plačevanja za kuluk. Vrhniska organizacija je zahtevala ostrejšo ukrepe proti defetistom. Dalje se je sklenilo, naj organizacija posreduje, da bodo vsele na ljubljanskih mitnikih tabele za mestno užitnino, in da bi se v trošarinskem zakonu popravila točka glede občinske trošarine, ki naj se maksimira od 1 do 150 Din za liter vina. Prav tako naj se uredi trošarina na žganje.

* * *

ODLIČEN USPEH SRESKE SKUPŠČINE V KRŠKEM.

Krško, maja.

V nedeljo dopoldne so se zbrali v vseh prostorih Gregoričevega hotela odposlanci 16 krajevnih organizacij, da izberejo za dobo dveh let redni sreski odbor za krški srez. Prisotstvovali so zboru tudi senator g. dr. Rajer, narodni poslanec za krški srez g. Alojzij Drmelj in tajnik banovinske organizacije g. dr. Marijan Zajc.

Skupščino je otvoril predsednik začasnega sreskega odbora g. Anton Gliha. Banovinski tajnik g. dr. Zajc je poudarjal, da je JRKD predvsem stranka malega človeka, zagovarja pa složno sodelovanje vseh stanov. Nova vsedržavna stranka v naši banovini je skoro že popolnoma organizirana. Slovenski poslanci, ki so prisotstvovali velikemu zborovanju v Skoplju, pripovedujejo o navdušenju med tamošnjim ljudstvom za novo stranko.

Senator g. dr. Janko Rajer se je podrobno bavil s političnim položajem in razložil pomen vlade dr. Marinkovića, ki si je stavila za prvo nalogo, da organizira stranko po vsej državi. Upa, da bo stranka organizirana že do jeseni, ko bo sklican državni kongres v Beogradu, ki bo končno določil ime in program stranke. Vlada vina bo ostala ista in v doglednem času ni pričakovati nikakih izprememb. Gospodarska kriza je že dosegla vrhunec in se bodo razmere počasi boljšale.

Narodni poslanec g. Alojzij Drmelj je zlasti poudarjal, da še nobena jugoslovenska vlada ni toliko storila za kmeta kakor sedanja, in je v zvezi s tem razložil veliki pomen novega zakona za zaščito kmetov, novi trošarinski zakon, znižanje zemljiškega davka, odpravo žitnega monopola in odpravo banovinskega kuluka.

Novinar g. Oton Ambrož se je obširno bavil z gospodarskim položajem naše države, ki je mnogo boljši, kakor se splošno misli. Ustalenost dinarja je naša država dosegla z velikimi žrtvami in zato ni niti govora, da bi opustila zlato podlago. Obširno je prikazal tudi uspešno delovanje začasnega sreskega odbora in posebno še požrtvovalno delovanje predsednika g. Antona Glihe, ki mu je skupščina soglasno izrekla zahvalo.

Redni sreski odbor JRKD za krški srez je sestavljen takole: predsednik Anton Gliha, posestnik iz Krškega; podpredsedniki Jožko Pfeifer, župan iz Krškega, Anton Polanc, župan iz Radeč, Lavoslav Bučar, posestnik iz Kostanjevice, Anton Radkovič, župan iz St. Jerneja; tajnika inž. Dinko Cerjak in novinar Oton Ambrož; blagajnik Franc Rendla, višji upravitelj v pokoju; odposlanci za banovinsko skupščino in državni kongres: novinar Oton Ambrož, župan Anton Polanc, Ivan Globevnik (Škocijan), Lavoslav Bučar (Kostanjevica); namestniki: Franc Rendla, Franjo Černe, Ivan Majcen, župan Martin Horvatič. Odborniki: za krški sodni okraj: Anton Grebenc (Brezje), župan Martin Horvatič (Krška vas), Alojz Jane (Studenec); za sodni okraj radeški: Franjo Černe, Fric Tepečnik ml., Robert Premerstein, Ivan Rožman (Boštanj), Anton Zupančič (Krmelj); za sodni okraj kostanjeviški: župan Martin Radej (Čatež), Ban (St. Jernej), Zerlič (Velika dolina); za sodni okraj mokronoški: Ivan Majcen (St. Janž), Ivan Globevnik (Škocijan), Božidar Zajec (Bistrica), župan Franc Klemenčič (Trebelno). Nadzorni odbor: dr. Vlado Borštnik (Krško), Maks Vale (St. Jernej), Albert Mozer (Radeče).

* * *

USTANOVITEV SRESKE ORGANIZACIJE ZA LOGAŠKI OKRAJ.

Logatec, maja.

Ob lepi udeležbi odposlancev krajevnih organizacij JRKD v logaškem srezu se je vršila v nedeljo na Rakeku v dvorani restavracije g. Ga-

brenje ustanovna skupščina sreske organizacije JRKD za srez Logatec, katere se je udeležil tudi poslanec logaškega sreza g. dr. Stane Rape. Vse krajevne organizacije razen štirih so poslale svoje odposlance. Hotedrišica pa se je brzojavno opravičila.

Zborovalce je pozdravil predsednik začasnega sreskega odbora JRKD notar g. Franjo Tavzes iz Gorenjega Logatca in jim obrazložil svrhu in pomen sestanka. Sledilo je obširno in skrbno sestavljeno poročilo tajnika g. Franja Tavčarja z Rakeka, iz katerega je razvidno, da je 6. marca izvoljeni začasni sreski odbor častno izvršil svojo nalogo. Stanje nove stranke v srezu je povoljno. Do sedaj so bile ustanovljene krajevne organizacije v vse občinah z izjemo Begunj nad Cerknico. V Cerknici in Planini sta celo že po dve organizaciji. V stranki je včlanjeno že častno število volilcev, uspeh in napredek pa sta odvisna seveda tudi od dela in uspeha narodnih poslancev, senatorjev, banovinskih svetnikov in županov. G. tajnik se je iskreno zahvalil poslancu g. dr. Rapetu za njegov trud in požrtvovalnost pri ustanavljanju organizacije, nato pa je podal še nekaj svojih misli glede bodočega udejstvovanja stranke predvsem na gospodarskem in prosvetnem polju.

Pri volitvah v odbor sreske organizacije JRKD so bili soglasno izvoljeni: predsednik Tavzes Franjo, notar iz Gorenjega Logatca; prvi podpredsednik De Gleria Anton iz Gorenjega Logatca; tajnik Tavčar Franjo z Rakeka; odborniki: za Ziri: Naglič Leopold, Kavčič Ivan in Demšar Vinko; za Rovte: Kunc Anton; za Dolenji Logatec: dr. Papež Milan; za Gorenji Logatec: Puppis Miroslav; za Hotedrišico: Albreht Ivan; za Planino: Blažon Josip; za Laze: Petrič Emanuel; za Rakek: Sušteršič Jože; za Cerknico: Branišelj Jože; za Zirovnico: Vrhovnik Alojz z Martinjske; za Gorenje Otave: Zalar Jože; za Lož: Skrbec Franjo; za Stari trg: Kovač Karel in Primšar Anton; za Novo vas: Rudolf Jožko in Lenarčič Stanko. Po svojem položaju pridejo v odbor nadalje še poslanec dr. Stane Rape, banovinski svetnik Remžgar Ivan, načelnik sreskega cestnega odbora Tršar Gregor in župan iz Begunj Meden Anton.

Po volitvah je podal narodni poslanec gosp. dr. Stane Rape kratko poročilo o političnem položaju in o dosedanjem uspešnem delu narodne skupščine.

Krasno uspelo skupščino je zaključil notar g. Tavzes z zaupnico obema ministroma iz dravske banovine in z zahvalo prisotnim za številno udeležbo.

* * *

USPEL ZBOR V KOČEVJU.

Kočevje, maja.

Na sreski skupščini, ki se je vršila v nedeljo v Kočevju, je 63 odposlancev zastopalo 28 krajevnih organizacij in 4385 članov. Zborovanju so prisostvovali tudi minister g. Ivan Pucelj in banovinska svetnika gg. dr. Ivan Sajovic in Ivan Rus. G. minister je podal izčrpno poročilo o političnem položaju v državi.

Pri volitvah so bili izvoljeni v sreski odbor: Ivan Rus iz Loškega potoka za predsednika, dr. Hans Arko, odvetnik iz Kočevja, za prvega podpredsednika, Ivan Kljan iz Ribnice za drugega podpredsednika, Franc Hočevar iz Velikih Lašč za tretjega podpredsednika, Božo Betriani, sreski šolski nadzornik, za tajnika, Franc Huber, trgovec v Kočevju, za blagajnika. Vsi zborovalci so poudarjali hude gospodarske prilike, v katerih živijo delavci in kmeti, z željo, da bi vlada s primernimi ukrepi omilila krizo. Navdušeno so pozdravljali ustanovitev nove stranke in izjavljali, da je treba organizirano nastopiti za državno in narodno edinstvo.

* * *

OBČNI ZBOR SRESKE ORGANIZACIJE V BREŽICAH.

Brežice, maja.

V nedeljo dopoldne so se zbrali v dvorani Narodnega doma v Brežicah odposlanci vseh krajevnih organizacij JRKD v brežiškem srezu. Zborovanje je vodil predsednik sreskega pripravljalnega odbora JRKD g. dr. Drnovšek Janko in je pojasnil pomen te nove organizacije, ki hoče varovati v glavnem kmetijski in delavski stan. Narodni poslanec g. Ivan Urek je v uvodu pojasnil posamezne člene novega trošarinskega zakona, nato pa poročal o političnem položaju ter zavračal zlasti vesti, ki jih razširjajo bivši strankarski nestrpniki z zlobnim namenom. Tajnik banovinske organizacije g. dr. Marjan Zajc iz Ljubljane je poročal o nalogah nove organizacije, opozarjajoč zlasti na to, da je od močnega števila pristašev JRKD odvisen tudi naš ugled v Beogradu.

Soteščan:

Trnjeva pot ljubezni

Povest iz starih časov.

Cesta, po kateri so se vozili, je zavila v ozko dolino. Na obeh straneh je bila zavarovana z zelenimi griči. Tu se je pričelo gorovje, ki se je dvigalo čedalje višje in kazalo gola rebra.

Voz je došel pod grič, na katerem je sivalo starodavno zidovje. Navzgor je držala cesta, posuta z drobnim peskom. Spretno se je ovijala griča in prilezla v gostih vijugah pred poslopje.

Konj se je ustavil na vrhu griča, voznik je odprl kočijo. Oton je izstopil in namignil, naj mu pomaga. Prijela sta mladenko za roko ter jo vedla pred visoka vrata.

Znotraj za omreženim oknom se je pojavil okrogel obraz kakor luna za tankim oblakom. Vitez je stopil k oknu ter se priklonil. To je zadostovalo, da so se takoj odprla na stežaj velika železna vrata. Ženska, ki je prej pogledala skozi okno, je obstala na pragu z v bok uprtimi rokami. Napravljena je bila v črno redovniško obleko in prepasana z belim trakom. Na glavi je nosila belo pečo.

«A, to je tista sirotica», je pomilovalno gledala Mileno. Brž je pograbila leseno kladivo in udarila na železno ploščo, ki je slonela pri vratih. Po dvorišču je kar zazvenelo. Sestre so nemirno tekale po hodnikih in rožljale z dolgimi lesenimi molki.

K rejeni vratarici sta prihiteli redovnici v enakem oblačilu. Bili sta vitke postave in drobnejšega obraza. Vsaki je visel na pasu molek z debelimi jagodami, nabranimi na vrvi. Roke sta ponižno prekrižali na prsih in čakali na ukaze.

«Najprej jo vedita v obednico. Revica je lačna in trudna od dolge vožnje.» Tako jima je velela vratarica, ki je imela nedvomno več besede. Redovnice so se namreč delile v dve vrsti: prva je ukazovala in druga je morala delati in molčati.

Prijeli sta jo poslušno za roko ter jo odvedli po mračnem hodniku. Milena je stopala med njima kot ovčica.

Vratarica je povabila viteza v sprejemno sobo. Ponudila mu je stol in poklicala predstojnico samostana.

Predstojnica je bila srednje rasti in plemenitega obraza. Njeno vedenje je bilo pravilno in prikupljivo. Na prsih se ji je svetil srebrni križec, viseč na rumeni verižici. Njena redovniška obleka je bila iz boljšega blaga ter ji je bila skrbno prirojena.

Z vitezom sta se pozdravila kot stara znanca. To je dokazovalo, da je izšla iz plemenitega rodu z bleščečim naslovom. Morda je sledila poklicu ali pa so jo prisilile okolnosti, da se je odpovedala svetu in pribežala v samoto samostanskega zidovja.

Sedla je k mizi, tako da sta gledala drug drugemu v oči. Pripravila je gosje pero in listič

za pisanje. Želela je podatkov, da bi jih otela pozabljenu. Pričela ga je radovedno vpraševati.

Ošabni Aržiščan mi znal biti samo hudoben, ampak tudi pobožen. Nedolžno je naslonil glavo na desno ramo, preden je začel pripovedovati. S pravim hinavstvom ji je opisoval izmišljeno nesrečo svoje žrtve. Skoro mu je uhajalo na jok, tako spretno ji je prikrival svojo hudobnost.

V redovnici je izzvalo njegovo pripovedovanje globoko sočutje. Zdaj pa zdaj si je utrnila solzo; njene besede so bile polne pomilovanja. Vendar ni mogla prehladiti njenega vedenja. S tem je skoro pobijala njegovo trditev, zato ji je začel pojasnjevati:

«Revica trpi na hudih živčnih napadih. Tedaj si domišlja, da je podedovala graščino in kliče zaročenca. Sanja tudi o nasilstvu, češ, da jo nekdo preganja. Nepretrgano vzdihuje, da trpi krivico. Taki so izrodki njene bolne domišljije.»

«Ali so njeni sorodniki privolili, naj ostane tukaj skrita vse življenje?» je dvomljivo poizvedovala.

«Vsi se strinjamo s tem ukrepom. Zbiramo celo denarni sklad, ki ga vam izročimo kot odškodnino za vzdrževanje. S tem bomo pokazali vašemu zavodu veliko hvaležnost. Zahtevamo pa, da jo čuvate tako, kakor se spodobi. Njeno bivališče mora ostati skrito; nihče ne sme izvedeti, kam smo jo odstranili.»

«Zakaj pa to?» je bila prednica radovedna.

«Zaradi ljudi, da ne porečejo, kako smo se pregrešili. Tisti, ki ne poznajo razmer, bi nas

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen naslednji sreski odbor: predsednik Martin Rožman, župan iz Artič; prvi podpredsednik dr. Drnovšek Janko, odvetnik iz Brežic; drugi Toupej Franc, posestnik iz Sevnice; blagajnik Slanič Martin; tajnik Sancin Drago, učitelj iz Brežic; odborniki: Senica Jože, župan iz Zabukovja; Jeriček Blaž, trgovec iz Rajhenburga; dr. Benedičič Franc, župan s Senovega; Molan Jože, posestnik iz Artič; Pečnik Franc, posestnik z Bizeljskega; Medved Jakob, šolski upravitelj v pokoju iz Pišec; Zupan Ignac, župan iz Brežic; Urek Franc, posestnik iz Kapel; Godler Jože, trgovec z Vidma; Pinterič Franc iz Dobove; Bertole Ivan iz Sromelj; Kržan Franc iz Globokega; Divjak Mihael, lesni trgovec z Blance; Ušlaker Ivan, notar iz Sevnice; Ravtar Franc, župan s Planine; nadzorstveni odbor: Umek Anton, posestnik iz Brežic; Jakil Niko, industrijec iz Sevnice; Gorišek Jože, ravnatelj meščanske šole s Senovega; odposlanci za banovinsko skupščino so poleg predsednika, podpredsednika in tajnika še Jakil Niko, dr. Benedičič Franc, Pinterič Franc in Zupan Ignacij.

* * *

DVA LEPA SHODA POSLANCA PREKORŠKA.

Celje, maja.

V nedeljo zjutraj po rani maši se je vršil ob številni udeležbi volilcev javen shod v narodni šoli na Frankolovem, ki ga je otvoril in vodil tamkajšnji šolski upravitelj g. Pejha. Poslanec celjskega okraja g. Ivan Prekoršek je zbranim mozem v poljudnem govoru opisal dosedanje delo narodne skupščine, raztolmačil nove zakone, ki jih je skupščina sprejela in se podrobno pečal z današnjim gospodarskim stanjem v državi, ki je sicer res težavno, nikakor pa ne tako, kakor ga slikajo gotovi ljudje z namenom, da bi ustvarili med narodom malodušnost in nezadovoljstvo.

Podrobno poročilo je podal g. poslanec popoldne na shodu v gostilni «Pri Marku» v Novi cerkvi, ki ga je vodil tamkajšnji domači župan g. Ivan Pader.

Oba shoda sta potekla v najlepšem redu in so odnesli udeleženci najboljši vtis na svoje domove. Lep uspeh obeh shodov je jasen dokaz, da si naše ljudstvo iskreno želi složnega sodelovanja vseh državljanov in se odkrito veseli, da so naposled prenehale stare politične borbe.

morda sramotili. Zato naj ubožica izgine tako, kakor bi je ne bilo več na svetu...

Predstojnica je obetala: «Molčali bomo kakor v spovednici. Siroti bomo dali drugo ime ter ji nadeli redovniško obleko. Z zunanjim svetom ne bo občevala. Sestre ji bodo govorile le o rečeh, ki bodo mirile njeno domišljijo. Mir in samota bosta blažila delovali. Nedostajalo ji ne bo ne dušne ne telesne hrane.»

Vitez je bil zadovoljen. Peklenski načrt se mu je obnesel. Prevaral je redovnico z izmišljenimi podatki. Ker mu je šla na limanice, ji je podaril mošnjo denarja. Spoštljivo ji je poljubil roko ter ji zabičal pred odhodom: «Pazite, da vam ne pobegne. Tožilo se ji bo po domu ter bo poizkušala uiti. Glejte, da ne pride tako daleč!»

«To se ne bo nikdar zgodilo», mu je zatrjevala. Vrt okrog samostana je visoko obzidan. Sprehajala se bo med gredicami, dali ji bomo tudi primerno lahka delo. Kadar bo sama, tedaj jo bomo skrivaj opazovali. Dali ji bomo udobno pelico z omreženim oknom.

Varstvo, ki ga je slikala redovnica, je hiancu zelo ugajalo. Preden je odšel, je še naročil: «Ne pojasnjujte nikomur ničesar; predvsem naj ostane tajno, kdo je siroto semkaj privedel.»

Redovnica se je poslušno priklonila. Ponovno se je zahvalila za darilo ter mu želela srečno vožnjo. V potrdilo stroge molčečnosti je položila prst na usta.

Zunaj ga je čakal voznik in konj je nemirno udarjal s kopiti. Vitez mu je pogladil grivo —

SHODI POSLANCA SPINDLERJA.

Šmarje, maja.

Narodni poslanec g. Vekoslav Spindler se je tudi minili teden mudil v našem srezu. V nedeljo 1. t. m. je prisotstvoval otvoritvi vinske razstave in vinskega sejma v Šmarju. Na praznik 5. t. m. je priredil prav tam (v sokolski dvorani pri g. Habjanu v Šmarju) velik javen shod, ki se ga je udeležilo nad 300 kmetov in kmetijskih sinov iz Šmarja in okolice in nekaj tržanov. Bil je eden največjih in najlepših shodov, kar jih

dokaz, da se je vrnil izredno dobre volje. Kadar mu je kaj spodletelo, tedaj je robantil, da se je kar kadilo.

Sedel je na voz ter se zadovoljno obliznil. Zvijaja mu je uspela: njegova žrtev je pokopana pod zidovje gorskega samostana daleč od Višavja. Le iščejo naj jo in poizvedujejo, tukaj je ne bodo nikdar izsledili. Njegovo zlobno srce se je radovalo v zavesti zmage in snovalo nove načrte.

VI.

Po ozki beli cesti med zelenimi travniki in rodovitnim poljem je jezdil Adolf zlatogorski v silovitem diru. Spremljal ga je oblaček prahu, ki je nastajal pod konjskimi kopiti. Jezdec je bil ves utrujen in oznojen; vendar ga hladne sence niso mogle ustaviti in privabiti v svojo bližino. Hitel je nepretrgano naprej, ne meneč se za vročino.

Podila ga je nevidna moč — skrb, kaj se godi na Višavju. Zakaj ga je izkušena vzgojiteljica Hilda tako nemudno pozvala? Pa da mu ni pisala Milena kakor po navadi! «Tukaj ni vse v redu», ga je nekaj begalo. «Mileni se je nekaj pripetilo.»

Zaman je ugibal in premišljal. Poti in ceste so bile prazne, ko je prijezdil pod Višavje. Nikjer ni mogel izvedeti, kaj se je godilo. Na njivah ni bilo več tlačanov. Preproste vasice so se skrivale med drevjem in molčale. Videlo se mu je, kakor da bi vsa okolica žalovala.

Odstranite trajno zobni kamen,

ker ja on često vzrok, da se zobje majajo in končno izpadejo. Sargov Kalodont odstrani zobni kamen, ker je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu. Polagoma, ne da bi škodoval zobem, razkroji organske substance, ki tvorijo zobni kamen. S tem izgubi zobni kamen svoje oporišče, se zdrobi in se z lah-koto odstrani z zobno ščetko.

Ako redno uporabljate Sargov Kalodont, boste na najudobnejši način ohranili Vaše zobe zdrave in trdne.

KALODONT
Proti zobnemu kamnu

je videlo Šmarje v zadnjih letih. Zborovanje je vodil posestnik g. Miha Skale, okoliški župan in predsednik začasnega sreskega odbora JRKD. Ob izredni pozornosti zborovalcev je g. Spindler v dveurnem govoru orisal položaj v državi in delo v narodni skupščini ter poudarjal potrebo organiziranja celotnega naroda, zlasti pa kmet-skega ljudstva, v veliki vsedržavni JRKD. Ker je že okrog 200 občanov iz okolice in trga z last-nimi podpisi prijavilo svoj vstop v organizacijo, se je na zborovanju tudi ustanovil krajevni odbor JRKD za obe občini skupno pod predsed-

Ves upehan je prispel pred graščino. Vrtar mu je odprl vrata in odvedel konja, iz katerega se je kar kadilo. Vselej mu je prihitela naproti Milena, a danes se ni prikazala. «Kje je?» ga je strašilo. «Kaj jo je zadržalo?»

«Kaj je novega?» je vprašal vrtarja. To je bilo njegovo prvo vprašanje.

«Grozovita nesreča...» je odgovoril jecljaje. Več ni mogel izpregovoriti.

«Milena mrtva?» se je izvilo Adolfu iz prsi. «Se huje...»

«Kaj je huje kot smrt? Govori!»

«Ne morem...»

Na dvorišču se je pojavila Hilda v žalnem oblačilu. Ko je zagledala Adolfa, je bridko zapla-kala.

«Hilda!» ji je zaklical. «Kaj vse to pomeni? Odkod ta čudna izprememba?»

«Oh, Adolf!» ga je milo pogledala. Plemič je zapazil njene udrtne oči in propadeno lice. «Ali je res to Hilda?» je osupnil. «Komaj ji je še podobna...»

«Kje je Milena?» je dahnil trepetaje.

«Milena, moja zlata Milena!» Hilda je sklenila roke in omagovala. Adolf jo je opiral, da se ni zgrudila.

«Povejte, kaj je z Mileno. Ali je umrla? Morda ste jo že pokopali?»

«Oh, če bi bila vsaj v grobnici — tam doli pri očetu! Kako bi bila hvaležna!»

«Kje pa je?» je vprašal z boleznim glasom.

stvom župana g. Skaleta. V odboru je okrog 20 najuglednejših občanov iz obeh občin.

V nedeljo 8. t. m. je zboroval poslanec gospod Spindler v Zagorju pri Kozjem. Kljub silni nevihti z nalivom, ki je nastala prav ob času, določenem za početek shoda, in ki je trajala dolgo čez poldne ter ljudi delno zadržala v cerkvi, delno pa jih razpršila na domove, se je vendar zbralo pri županu in predsedniku tamošnjega krajevnega odbora JRKD g. Romihu toliko naroda, da so bili prostori natlačeni polni. Po svojem poročilu je imel g. poslanec še daljše razgovore z zborovalci o raznih vprašanjih, ki so jih postavili. Ker se je zborovanje zaradi nevihte zakasnilo in je trajalo do pol 4. popoldne, je moral g. poslanec shod v Prevorju, napovedan za drugo uro, odgoditi za nekaj nedelj.

Nadaljnja zborovanja bodo: 22. t. m. zjutraj po maši na Sladki gori v šoli, popoldne v Lembergu; 26. t. m. na praznik pri Svetem Križu in v Rogatcu; 29. t. m. pa pri Sveti Emi v šoli zjutraj po maši in na Sedlarjevem popoldne.

* * *

NARODNI POSLANEC DR. RAPE MED ŽIROVCI.

Žiri, maja.

V nedeljo zjutraj se je zbralo v Sokolskem domu okrog 200 zavednih Žirovcev, ki so pazljivo sledili govoru poslanca g. dr. Rapeta, ki je podal poročilo o dosedanjem delu v narodni skupščini in o splošnem političnem položaju. Zborovalci so z medklaci in s pritirjevanjem pokazali zaupanje v sreskega poslanca g. dr. Rapeta, ki je zastavil vse svoje sile v dobro svojega okrožja. Izrekli so tudi zaupnico sedanji vladi. Veseli nas, da prihajajo narodni poslanci med narod z izvršenimi dejstvi, a ne kakor za časa nesrečnih strankarskih bojev, ko so obljubljali vse mogoče in nemogoče, a ničesar storili.

Prisrčno pozdravljen nas je moral g. dr. Rape takoj po svojem govoru zapustiti, ker je imel še istega dne shoda v Rovtuh in na Rakeku.

Sledile so nato volitve novega odbora, ki je naslednji: predsednik Naglič Leopold, župan iz Žirov; podpredsednik Kavčič Ivan, posestnik in gostilničar iz Žirov; tajnik Oblak Janez, knjigovodja iz Stare vasi; blagajnik Strlič Jakob, čevljar iz Žirov; odborniki: Mrovlje Tomaž, posestnik iz Ledičice; Rupert Franc, pek iz Nove vasi; Bogataj Janez, posestnik iz Sela; Grošelj Pavel, posestnik iz Dobračeve; Žakelj Vinko, posestnik

iz Dobračeve; Jereb Lovro, tesarski mojster iz Račeve; Demšar Vinko, posestnik in mesar iz Stare vasi; Poljanšek Franc, čevljar iz Žirov; Seljak Maks, posestnik iz Sovre; Kavčič Lovro, posestnik z Žirovskega vrha; Jurca Matija, posestnik iz Brekove; Dermota Rudolf, čevljarski pomočnik iz Dobračeve; Poljanšek Jakob, avtomobilski podjetnik iz Žirov; namestniki: Mlinar Leander, čevljar iz Žirov; Demšar Jakob ml., posestnik z Žirovskega vrha; Novak Ivan, posestnik iz Račeve; Mrovlje Delfin, čevljarski pomočnik iz Dobračeve; nadzorni odbor: Kavčič Franc, posestnik in gostilničar iz Nove vasi; Hribernik Edi, šolski upravitelj iz Žirov; Blažič Ivan, posestnik in gostilničar iz Dobračeve; dopisnik Justin Ciril, učitelj iz Žirov.

Pred zborom in po njem se je priglasilo k organizaciji prav lepo število članov. Gotovo pa se bo število članov še zelo zvišalo. Članarina se je določila na letne 3 Din.

V nedeljo zvečer so se udeležili sreskega občnega zbora na Rakeku predsednik, tajnik, blagajnik in dva odbornika. Vsekakor lepo število,

ako pomislimo na oddaljenost iz Žirov do Rakeka.

Pozivamo vse narodno zavedne Žirovce, da stopijo v strnjene vrste novoustanovljene vseh državne stranke, ki je razprostrla svoje peroti od Triglava do Vardarja in ki bo vedno gledala na blagor vsega jugoslovenskega naroda.

* * *

PRED VELIKIM JAVNIM SHODOM JRKD V SREDIŠČU.

Središče ob Dravi, maja.

Na binkoštni ponedeljek 16. t. m. bo ob 2. uri popoldne v Središču v Sokolskem domu velik javen shod, na katerem bodo poročali poleg domačega narodnega poslanca g. Petovarja tudi še drugi narodni poslanci. Prijavili so svojo udeležbo narodni poslanci gg. Barle, Benko, Hajdinjak, dr. Rape, Mravlje in drugi. Shoda se udeležijo tudi nekateri hrvatski narodni poslanci.

Vabimo na ta shod vse, ki se zanimajo za gospodarska in politična vprašanja.

Zahteve in težnje naših vinogradnikov

V soboto so se pričeli v Ptuj veliki kongresni dnevi, posvečeni našemu vinogradništvu. Zvečer se je vršil v Narodnem domu VI. občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino, ki ga je vodil predsednik, narodni poslanec gospod Lovro Petovar. Odposlanci so obravnavali vse težnje našega vinogradništva. Živahna razprava se je razvila glede izvoznih premij, prevoza grozdja v železniških vagonih, nadalje o vinotočih, šmarnici, deviznih predpisih, cenah galice, o zemljiškem davku in o drugih zadevah. Občni zbor je med drugim sklenil, da ostane članarina za leto enaka kakor lani (do treh oralov 10 Din, za vsak nadaljnji oral pa 5 Din). Novim podružnicam, ki so bile letos ustanovljene, se prepusti za kritje stroškov polovica članskih prispevkov.

V nedeljo dopoldne je bil ob veliki udeležbi v zgornji dvorani Narodnega doma IV. vinarski kongres, ki je soglasno sprejel naslednjo resolucijo:

1.) Vinogradi spadajo samo na izrazito vinogradne lege; ukrene naj se torej vse potrebno, da se vinogradniška površina zmanjša. Zaenkrat smatramo kot najpotrebnejšo zakonito določbo, da je na ravninah in drugih za vinogradništvo

neprimernih legah opustiti vsako prenavljanje vinogradov, povsem prepovedana pa naj bo ureditev novih nasadov v takih legah. 2.) Zakon o vinu in pravilnik k temu zakonu naj se najstrože izvajata. 3.) Država in banovina naj pospešujeta v največji meri produktivno vinarsko združništvo. Le skupna zadružna predelava grozdja in prodaja pridelanih vin enotnega tipa moreta rešiti malega in srednjega vinogradnika. Ker pa se morejo take produktivne zadruge ustanoviti zaradi velikih stroškov le z javnimi podporami, naj se v to svrhu v državni kakor tudi banovinski proračun vnesejo primerni zneski. 4.) Zakon o pobijanju draginje naj se tudi pri vinu strogo izvaja, da ne bo preveč razlike med ceno, po kateri vinogradnik vino prodaja, in med ceno, ki jo mora plačati pivec v točilnici. 5.) Pri vseh trgovinskih pogajanjih z inozemstvom naj se gleda na to, da se dosežejo čim večje ugodnosti za izvoz našega namiznega grozdja in vina. 6.) Ukine naj se vsaka carina na galico, žveplo in sploh na vsa sredstva za pokončavanje trsnih škodljivcev. 7.) Nad celotno produkcijo in nad prometom trsnih ceplenk naj se vrši najstrožja kontrola. 8.) V olajšanje hude vinarske krize naj se nakup vina za zmerno uživanje v vojski tudi

«Ne vemo.» Njen glas je izražal strašno bolečino.

«Zakaj nisem ostal doma, da bi jo bil čuval in branil! O, kako sem nesrečen!»

«Milena, moja nesrečna golobica! Povedla ga je v sobo, kjer sta se v usodni noči še zabavali z Mileno. Omahnila je od žalosti v naslanjač in ni mogla dalje govoriti.

«Hilda, zakaj me mučite z molčanjem. Ali mi ne zaupate?» ji je očital. «Olajšajte mi bolečino... Srce mi bo izkravavelo...»

Pokazala mu je na mizi listič, na katerem je bila zapisana njena smrtna obsodba. Opozorila ga je na skrivnost molčanja.

Plemič je prečital in osupnil: «Hilda, kdo je to napisal?»

«Ne smem povedati», je ponovila in mu namignila na listič, da oporoko njegove zaročenke.

Prebral jo je in rekel: «Pisava je sicer njena, a se ji pozna tresoča se roka... Tu se je godilo nasilje... Kdo se je predrznil?»

«Adolf, povedala sem, kaj me čaka, ako bi izdala...»

«Ne bojte se nikogar! Jaz sem tukaj. Kar je zapisano, ni drugo kakor prazne grožnje.»

«Prav za prav me veže dolžnost», je izprevidela, da ne sme molčati. Tudi ne, ako bi morala takoj umreti. «Morda pa je rešitelj le še mogoča, ako se nemudno odpravimo na delo...»

«To je vse, kar nameravam. Poprej pa moram vedeti, kje in kako je treba začeti. Ako ljubite Mileno, mi pomagajte!»

«Rada sem vam na uslugo. Toda, kar vam morem povedati, je malo in nepopolno...»

«Pa vendar bolje, ko nič. Povejte mi torej bre zstrahu, kako je prišlo do tega, da je Milena napravila oporoko. Kdo jo je prisilil in s kakšno pretvezo?»

«Razbojnik z golim mečem.» Natančno mu je opisala ves potek usodnega večera. Navedla mu je vse podrobnosti grozovitega dogodka. Med pripovedovanjem jo je večkrat posilil jok ter ni mogla takoj nadaljevati. Silna žalost ji je vzela besedo.

Naposled je prišla do prizora, kjer jo je premagala bolečina. «Mileno so odvedli», je še povedala in omedlela.

«Kam so jo odvedli?» Plemič je kar priskočil, tako ga je zbolelo.

«Ne vem», je počasi nadaljevala. «Ko sem se zavedla, sem bila sama...» Hilda je govorila po tihem, da se je komaj razumela.

«Sreča, da niste umrli od strahu», je govoril plemič poln sočutja. «Milena, Milena! Koliko si morala prestati!»

«Pomislite, pa še ponoči ob enajsti uri! Oskrbnik je bil s hlapci na Pristavi...»

«Čudno.» Plemič ni mogel razumeti. «Kako so prišli lopovi na dvorišče? Kdo jim je odprl vrata?»

«Neznanec je prevaral vratarja, češ, da prodaja zdravilna zelišča. Nato ga je omamil...»

«Napad je bil maščevalno zasnovan», je prišel Adolf do zaključja. «Kakšni so bili tisti našemljenci? Ste li koga poznali?»

«Nikogar, da bi mogla priseči. Nosili so ostudne krinke in govorili s popačenim glasom. Prihoji so se spakovali.»

«Kako se je vedel poglavar? Tukaj bo treba začeti. Slutim namreč temno ozadje...»

«Ne vem natanko in vam ne morem zaupati tega, kar se mi dozdeva...»

«Jastreb z Aržišča se je spustil na nedolžno žrtev... Iztegnil je roke, kakor bi mu hotel zaviti vrat in rešiti nesrečno mladenko.

«Vzeli ste mi besedo z jezika», je patrdila njegovo mnenje. «Na žalost pa bi mu tega ne mogla dokazati...»

«Jaz mu bom dokazal», se je potrkal na prsi. «Sam mi bo pokazal sled za ugrabljeno zaročenko. Višje sodišče ga bo pozvalo na odgovor. Prejel bo, kar je zaslužil.»

«Storite, kar morete, samo da rešite Mileno...»

«Hilda, to je moja edina želja. Ako jo ne najdem, naj umrjem. Brez Milene ne morem živeti.»

«Samo enkrat naj jo še objamem», je hrepnela med bridkim ihtenjem. «In potem naj pride karkoli...»

«Nihče vam ne bo skrivil lasu. Odslej ste pod mojim varstvom...»

(Dalje prihodnjič.)

nadalje vrši. 9.) Kriza v vinorodnih krajih naj se vsaj delno olajša s tem, da se gradijo iz javnih sredstev v teh krajih itak prepotrebne ceste. 10.) Produkcija tako zvanih brezalkoholnih pijač, v katerih ni trohice sadnega ali gróždnega soka, naj se zakonito prepove. Ako to ne bi bilo mogoče, naj se na take pijače naloži trošarina, odnosno taksa, in to v najmanj isti višini kakor na alkoholne pijače. 11.) Dolgoročni krediti iz javnih sredstev za nove investicije in za odplačila starih investicij naj se dovoljujejo vinogradnikom, ki so se zadolžili v času slabe valute. Ista ugodnost naj se dovoli tudi onim vinogradnikom, ki so obubožali brez lastne krivde. 12.) Pooblaščen kmetijska banka naj dovoli potreben kredit našim združnim zvezam, da bodo mogle dajati v zadostni meri denarna sredstva našim podeželskim združbam. 13.) Vinski oddelek Pooblaščenice izvozne družbe naj dobi popolno samostojnost v svoji organizaciji. 14.) Zniža naj se pristojbina za cementiranje posode od 10 na 5 par pri litru. 15.) Trsni izbor za dravsko banovino, kakor ga je določil zadevni sestanek, naj se sprejme.

Istočasno se je otvorila v Ptuj v Društvenem domu banovinska razstava vin. Razstavljena so prvovrstna vina iz desetih vinskih okolišev.

Politični pregled

V petek je bil, kakor poročamo podrobneje v prilogi s slikami, izvršen

atentat na predsednika francoske republike Paula Doumerja.

Zločin je izvršil ruski izseljenec dr. Pavel Gorgulov, čudaški človek mračne preteklosti. Doumer je v soboto v zgodnjih jutranjih urah podlegel poškodbam.

V nedeljo so se vršile v Franciji ožje volitve v državno zbornico in prinesle

večino levici

Po uradnih podatkih so dobile posamezne skupine strank naslednja števila poslancev (v oklepajih dosedanje stanje): skrajna desnica 5 (7), desnica 130 (144), desni centrum 63 (96), centrum in levi centrum 61 (83), radikalni socialisti 150 (106), socialni republikanci in neodvisni socialisti 50 (48), socialni demokrati 130 (111), komunisti in nezavisni komunisti 21 (12). S tem je vladna skupina izgubila večino in je

Tardieujeva vlada podala po izvolitvi novega državnega predsednika ost vko.

Volitve novega državnega predsednika so se vršile v torek v Versaillesu, kjer se je zbrala velika narodna skupščina in izvolila od treh kandidatov

Alberta Lebruna

s 643 glasovi od 826. Izvolitev Lebruna, ki bo prihodnjih sedem let na čelu francoske republike, je bila sprejeta z velikimi počastitvami.

GOSPODARSTVO

Tedenski tržni pregled

JAJCA. Povpraševanje iz inozemstva je postalo živahnejše in so se zaradi tega nakupne cene nekaj dvignile. Nakupuje se po 0-425 Din za kos.

KROMPIR se je prodajal na ljubljanskem trgu zadnje dni po 1 do 1-25 Din. za kilogram.

KRMA. Na mariborskem trgu so prodajali: seno po 85 do 110 Din, otavo po 85 do 95 Din, slamo po 65 do 70 Din za 100 kg.

Sejmi

17. maja: Črnomelj, Metlika, Moravče, Kočevska Reka, Buševa vas, Studenec (srez Krško), Št. Janž (srez Krško), Št. Jernej (srez Krško), Laško, Trbovlje, Krka-Videm (srez Litija), Vače, Višnja gora, Lukovk (Trebnje), Marenberg, Radovljica, Pilštanj, Sv. Ema.

19. maja: Bogojina, Škocijan (srez Krško), Studenec-Jg, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Prevalje, Jesenice, Slivnica (Sv. Urban).

21. maja: Tržič, Podsreda.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valuti h:

1 ameriški dolar za okrog 56 Din;

v devizah:

100 nemških mark za 1335-07 do 1345-87 Din;

100 italijanskih lir za 288-45 do 290-85 Din;

1 ameriški dolar za 55-85 do 56-13 Din;

100 francoskih frankov za 221-35 do 222-47 Din;

100 češkoslovaških kron za 166-12 do 166-98 Din.

Vojna škoda se je trgovala po 160 do 166 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 50 Din.

Neprijetni duh v ustih preprečite z grgranjem z odlično Chlorodont ustno vodo. Poskus Vas bo prepričal. Steklenica 16 Din.

Kratke vesti

— Vlada bo brezpogojno držala dinar na sedanjih vrednostih. Društvo bančnih zavodov dravske banovine je poslalo časopisom: «G. finančni minister je 4. t. m. sprejel predsednika Društva bančnih zavodov dravske banovine, generalnega ravnatelja g. dr. Ivana Slokarja, in mu pri tej priliki odločno izjavil, da je bojazen pred inflacijo v Jugoslaviji brez vsake podlage. Kraljevska vlada inflacije niti v najmanjšem obsegu ne bo dopustila in bo brezpogojno držala dinarsko valuto na mednarodni vrednosti, ki ustreza kritju v zlatu in devizah, določenemu v zakonu o denarju. Obenem je g. minister pooblastil predsednika g. dr. Slokarja, da sme to njegovo izjavo vsakomur sporočiti in tudi objaviti. Ta najodločnejša izjava finančnega ministra je zelo dragocena in bo obvarovala veliko število ljudi pred olajšnimi izgubami, kakršne so že pritrpeti tisti, ki so iz same bojazni pred inflacijo plačevali za nepremičnine in drugo blago visoko pretirane cene.»

— Iz dravske banovine smo lani izvozili 1600 vagonov jabolk. «Glasnik zavoda za pospeševanje zunanje trgovine» objavlja v svoji najnovejši številki podatke o izvozu sadja. Ti podatki so zlasti zanimivi zaradi tega, ker so za glavne vrste sadja, ki ga izvažamo, ločeni po banovinah. Iz objavljenih števil vidimo, da pride pretežni del lanskega izvoza jabolk na dravsko banovino. Skupni izvoz jabolk je lani znašal 1887 vagonov, od tega je odpadlo na izvoz iz dravske banovine nič manj kakor 1600 vagonov. Pri izvozu ostalih vrst sadja pa naša banovina ne prihaja v večji meri v poštev. Grozdje se izvažalo skoraj v malimi izjemami le iz dunavske banovine (230 vagonov). Prav tako pride na to banovino pretežni del našega izvoza orehov, namreč 475 vagonov od skupnega izvoza 600 vagonov. Pri izvozu svežih češpelj pa je na prvem mestu drinska banovina, mnogo pa se češpelj izvažalo tudi iz dunavske in vardarske banovine. Izvoz hrušk ni bil pomemben. Izvoženih je bilo 125 vagonov, od tega 80 vagonov iz vardarske banovine in 100 vagonov iz dravske banovine.

— Na letošnjem XII. velesojmu v Ljubljani od 4. do 13. junija bo zopet zastopano naše po-

Ivan Albrecht:

Mora

«Rjula je ko grešna duša», malce zaničljivo pove Kotnik, «da ji je stari ženina pregnal.

«Ženir njen da je bil?» izbuli Mina oči.

Zalka pove, kako sta bojda bila domenjena, da kakor danes pride snubit.

«Ali ji je zaspala?» se medtem v izbici ozre mati po hčeri, ki jo spričo vsega, kar čuje, muči silna bolečina.

«Kar brez skrbi, mati Tršarjeva», prikima Cincelja, a gospodinja po prstih odide, češ:

«Moram iti pogledat, kako se kaj kuha.»

Cincelja zaklene vrata za njo in sede k dekletu na posteljo:

«Nič ne maraj!»

Zinka pogleda. Čisto motne oči ima.

«Kaj mi je storiti?» se ji tresejo ustnice.

«Premagaj se in potrpi!» se ji tresejo ustnice.

«Premagaj se in potrpi!» šepetaje gostačka.

«Ta te ni bil vreden. Saj še ni vseh dni konec!»

Dekle gleda, si grize ustna in je naenkrat rosno po obrazu. Vesti, ki jih čuje, so vedno strašnejše. Da bi jo bil res tako brezmejno varal in na tak način teptal njeno ljubezen?

«Zame ni pomoči», se zagleda skozi okno.

Cincelja jo boža in gleda in gladi in ljubkuje kakor dete. Tik nad obraz se ji skloni in sika šušljaje:

«Potrpi, rožica, ko vidiš, da sem jaz pri tebi! Dokler imaš mene, še vsa lahko uravnajo.»

«Samo smrt bo vse uravnala.»

«Potrpi! Zate je dovolj ženinov. Samo migreš! Ali si ob pamet? Ti nisi kriva, otrok ne bo kriv: očeta mu je treba najti.»

Zinka začuti bodljaj in se hoče odmakniti, toda zaman: ženska jo je uklenila! Bolestno in z neznatnim odporom, a že čisto brez studa misli za Cinceljo:

«Očeta mu je treba, očeta, da...»

Potlej vzdihne:

«Cincelja...»

Ženska ji ne da govoriti.

«Nič ne premišluj! Medve sva hoteli dobro, Bog spet drugače», sklence roke in zavije oči.

«Bog je hotel?» se čudi Zinka. «Čemu?»

Cincelja zmaga:

«Kdo naj ve, kako je vse to! Določeno je človeku: usoda je taka. Zakaj plane včasih iz višine kragulj in vzame piščetom mater? Ali veš ti? Ali vem jaz? Krivi nisva medve, samo to veva.»

Nato ji nalahno privzdigne glavo z desnico:

«Name si bilš jezna?»

Dekle skriva oči.

«Kar povej!»

Bala sem se vas», zadrhti Zinka.

«Se me še bojiš?»

Zinka pogleda:

«Ne vem. Mogoče. Danes me je vsega strah.»

Nato Cincelja:

«Vidiš, meni je že včeraj nekaj reklo, kaj bo. Rada bi bila govorila s teboj, pa si se mi izmaknila. V srečo mi je dejalo, a nisem potlej

marala siliti za teboj, ker sem vedela, da si jezna. Vzlic temu me je skrbelo; kajti, Zinka, jaz sem ti sproti vse odpustila.»

«Čudno», misli dekle in že prav za prav to ni več misel, ampak togo občutje popolne nemoci.

Cincelja jo poljubi na oznojeno čelo, nato pa se izgubi mladenka v brezčutno spanje. Gostačka se splazi iz izbice in se pridruži onim na dvorišču, ki še vedno govorijo zgolj o Parapatu, Meti in o nerodnem Jerebu. Nekaj časa posluša, potlej stopi h gospodnji v kuhinjo in pove, kako je z dekletom.

«Bom že prišla kaj pogledat», se hoče na kratko posloviti, a Tršarica ima še stotero vprašanj, ki jih prepodi šele Dolfe, ko pritrka v kuhinjo: «Ga že peljejo v Golševo!»

«Kam?» hiti gospodinja venkaj in s tokom zbrane gruč na tla, odkoder je videti na cesto. Na senenem vozu, obloženem z vejevjem, leži v rjuhe zaviti ponesrečenec. Spredej sedi lajnarjev hlapec, zadaj orožnik. Nikogar ni, ki bi prižgal vsaj eno samo svečico, nikogar, ki bi v žalosti stopal za vozom, samo pri podružnici jokajo zvonovi. Medtem ko je vse zaverovano v prizor na cesti, se Cincelja kakor gosenica izlušči iz gneče in hiti v bajto.

Gostačka je bila uverjena, da jo pride Jerebovka prositi pomoči. Jela je hlastno prebirati pismo, ki ga je bila ukrala Zinki. Zdaj je razumela dekletovo veselost zadnjih dveh dni, a Parapatu se je čudila. Ali je bilo pisarče res

hištvno mizarstvo v širšem obsegu. Pohištveni mizarji iz Ljubljane, St. Vida in Vižmarji pri Ljubljani in ostalih krajih Slovenije bodo imeli priliko pokazati svoje zmožnosti in napredovanje v izdelovanju pohištvenega mizarstva. Razstava bo nudila vsakomur možnost, da zadosti vsem svojim zahtevam na polju umetnosti in solidnosti, ker bo razstavljeno blago po kakovosti prvovrstno, cene pa primerne.

— **Vinski zakon in kletarski vedež.** Andrej Žmave, ravnatelj vinarske šole v pokoju in vršilec dolžnosti kletarskega nadzornika dravske banovine v Mariboru, je izdal knjigo «Vinski zakon in kletarski vedež». Knjiga vsebuje zanimiv uvod, ki navaja razmere v našem vinarstvu in kletarstvu, nadalje, zakaj se lani v naši banovini ni izdalo splošno dovoljenje za slajenje mošta. V devetih mesecih lani (od 1. aprila dalje) je bilo v naši banovini 76 tožb zaradi nad 100.000 hl oporečnih vinskih proizvodov. Nadalje vsebuje knjiga celoten zakon o vinu s strokovnimi pojasnili in pravilnik za izvrševanje zakona o vinu. Naposled ima knjiga celo vrsto strokovnih razprav, med katerimi navajamo: «Samorodnice najhujše zlo», «Kletarjenje po vinskem zakonu», «Vinske bolezni in napake», «Sodi, klet in usušek», «Čiščenje ali bistrenje vina», «Kletarski drobiž», «Beseda točilcem», «Kletarski koledar» in «Pristno vino božji dar». Knjiga je izšla v samozaložbi pisca in stane vezana 50 Din.

DOPISI

BLED. Nedavno se je vršil v salonu hotela «Trohe» na Bledu ustanovni občni zbor krajevnih organizacij JRKD. Odposlanec banovinskega odbora, g. dr. Marijan Zajc, je podal poročilo o političnem položaju, o delu poslancev v narodni skupščini in o programu nove stranke. Za njim je govoril leški župan g. Ivan Ažman, nato pa je b'jski župan g. dr. De Gleria poročal o krizi na Bledu. Z vzklikom je bil izvoljen naslednji odbor, predsednik Vinko Poklukar, I. podpredsednik Aležij Papler, II. podpredsednik Ivan Potočnik, tajnik Ivan Juretič, odborniki: Joža Vrhunc, inž. Alojzij Rus, Stanko Ažman, Slavko Repe in Joža Prelinar. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Matevž Piber, Franc Dolar in Ropret Krainer. Za delegata za sresko skupščino JRKD je bil izvoljen dr. Janežič in za njegovega ramestnika

Rajko Gradnik. Nova organizacija že šteje lepo število članov.

BREŽICE. Sreska organizacija JRKD za brežiški srez je priredila nedavno v Sevnici in na Senovem pri Rajhenburgu dobro obiskana shoda narodnega poslanca g. Ivana Ureka. Na shodu na Senovem so poročali narodni poslanec g. Ivan Urek, župan in član banovinskega sveta g. Krulej iz Sevnice in predsednik sreskega pripravljalnega odbora g. dr. Drnovšek. Shod je vodil župan g. dr. Benedičič. Ustanovljena je bila tudi krajevna organizacija JRKD za Senovo in okolico. Predsednik krajevnih organizacij je zdravnik g. dr. Benedičič, župan občine Senovega in občen starosta Sokola na Senovem.

DOBINDOL. Naše gasilno društvo si je zgradilo krasen dom, ki ga bomo blagoslovili na binkoštno nedeljo 15. t. m. ob 13. uri. Po posredovanju narodnega poslanca g. Antona Klinca bo kumoval po svojem zastopniku pri blagoslovitvi Nj. Vel. kralj. Pričakujemo obilne udeležbe. — Vsem, ki so kupili srečke efektne loterije, javlja društvo, da je žrebanje zaradi krize odloženo na prihodnje leto. — V četrtek 5. t. m. se je tudi za našo občino ustanovila krajevna organizacija JRKD, ki šteje nad 150 članov.

DOLNJE KAMENCE PRI NOvem MESTU. Dne 14. februarja je imelo naše gasilno društvo redni občni zbor. Ponovno je bil izvoljen stari odbor s tovarišem Jakobom Planinškom na čelu. V minilem letu je imelo društvo 80 rednih članov. Ustanovnih članov je 25. Med letom so umrli trije. Vaje so bile: 2 redni in z motoriko 4. Požarov je bilo 5. Lansko leto meseca junija se je vršila blagoslovitev Gasilnega doma z veselico. Priredili smo več veselice, da bi s čistim dobičkom pokrili dolg. Iz vsega društvenega delovanja je razvidno, da so člani po večini in odbor na mestu, ker skrbijo, da se čimprej poravnajo društveni dolg. Da ne bo prirejanje veselice, prosi društvo gasilstvu naklonjene občane, da bi društvo podpirali. Društvo priredi veliko javno tombolo v nedeljo 5. junija ob pol 11. dopoldne na trgu v Novem mestu. Glavni dobitki tombole bodo: moderno pohištvo, šivalni stroj, moško kolo, železni plug, stiskalnica za grozdje, vreča moke, mlin za sadje in ročni voziček. Drugih manjših dobitkov bo zelo mnogo. Zato naj vsakdo kupi vsaj eno tablico. Ker je prireditel namenjena za kritje dolga zaradi brizgalne, gasilskega voza in Gasilnega doma, že danes prosimo

tovariška in druga društva v bližini za blagohotno vpoštevanje te prireditve. Kupujte tablice!

ORLA VAS. Sokolska četa priredi v nedeljo 15. t. m., v primeru slabega vremena pa 22. t. m. veliko javno tombolo v St. Rupertu (Savijska dolina) s pričetkom ob treh popoldne. Za tombolo vlada veliko zanimanje, ker je zanjo določenih šest izredno lepih glavnih dobitkov, kakor moško kolo, tisočdinarski bankovec, divan in drugo. Poleg tega je še več sto drugih dobitkov, ki predstavljajo veliko vrednost. Tablice se prodajajo samo po 2-50 Din in takšni majhen znesek ne sme biti ovira, da ne bi iskali sreče.

OSELICA V POLJANSKI DOLINI. Tudi pri nas občutimo gospodarske težave, in to še tem huje, ker je naša občina obmejna in imamo pot odprto le na eno stran: proti Škofji Loki. Pa še ta pot je bila za veliki del občine težavna zaradi zadnjih velikih povodenj, ki so cesto razdejale. Ta ovira je zdaj odpravljena in cesta zopet upostavljena trdnije kakor kdaj prej. S tem je olajšan vozni promet. Zdaj dobimo tudi vsakdanjo avtomobilsko zvezo. Da se pa gibljemo in se zavedamo državnih dolžnosti, pa priča naš Sokol. Tudi politično se gibljemo. Ustanovili smo za občino krajevno organizacijo vsedržavne stranke Jugoslovenske radikalne kmetijske demokracije z našim vrhim županom g. Jankom Jezerškom na čelu in tajnikom g. Tušarjem, šolskim upraviteljem na Savodnjem, in drugimi našimi zavednimi možmi kot odborniki. Priglasilo se je prav lepo število članov. Tudi pri nas se dobe posamezniki, ki se ne morejo sprijazniti z novimi razmerami in še vedno upajo na povrnitev nekdanjega strankarstva. To pa se ne bo zgodilo. — Zadnji petek je odšlo iz občine nekaj fantov k odsluženju vojaške dolžnosti, nekaj jih pa odide kasneje.

SV. BARBARA V SLOVENSKIH GORICAH. Tukajšnje gasilno društvo priredi v nedeljo 12. junija veliko tombolo pri tovarišu g. Kirbišu ob priliki župnega sestanka. Glavni dobitki so: moško kolo, seženj drv, vreča boljše moke, žepna ura, moška obleka, ženska obleka, karton podplatov, telca, pitana svinja in še drugih 500 lepih dobitkov v vrednosti 9000 Din. Tablice so po tri dinarje. Prijatelje gasilstva in tovariška društva, vsi ta dan na lepi slovenjgoriški hrib Sv. Barbare, kjer je lep razgled po Dravskem polju, Pohorju in Slovenskih goricah tja gor do meje. Sreča te išče, up ti je dan, našel ga boš, če nisi zaspan!

tako nedolžno mehko otroče? Kaj je potlej iskalo okrog Mete? Se je morda hotelo posloviti od fantovskega stanu ali pa celo zgolj potolažiti deklino?

Vzlic temu, da se ji je videla tolikšna mehokoba smešna, se ni mogla smejati. Preteče je srepelo vanjo dvoje steklenih oči:

«Ubijalka!»

Zdelo se ji je, da mora prevpiti te poglede: «Kaj meni mar! Jaz ga nisem.»

Ker Jerebovke ni bilo, se ji je začelo muditi.

«Če pride, bo že počakala», je jela pretakati raznoere leke. V rdečo steklenico je nalila makovega soka z janeževno vodo, a v zeleno onega, kakršnega je bila pred veliko nočjo dala Zinki za Hojnikovega. Potlej oboje brž v cekar in neutegoma k Minki.

Hojnikova je bila pravkar prišla od Tršarjevih in je po vrtu pobirala odpadlo sadje za kis. Cinclja je hitela k njej in pokazala proti hiši:

«Malone strah je človeka, kajne, ko se takole zgodi?»

«In še kako, Barba», je potrdilo dekle.

«Zato sem dejala», je ponudila Cinclja obe steklenici. «Iz rdeče jemljita vedve z očelom, iz zelene dajaj pa Nacetu. Lahko mi verjameš, da se še zmisli ne boš na strah.»

Minka jo je za hip malce nejeverno pogledala, a v srečo je le bila hvaležna.

«Drugim dajaj na skrivnem», je šepetaje naročala, «v jed ali kakorkoli, posebno Nacetu. Saj veš, kakšni so moški.»

«Kakor nalašč», se je spomnila Minka. «Nad Prelomom bomo jutri kosili, pa mu bom dajala kar z vinom.»

«Najbolj pametno. Je tudi proti uroku dobro. Za takim, ki mrtev gleda, pride rada kakšna slabota, če pa tole uživata, se vam ni treba prav ničesar bati», je migala Cinclja in sama sebi prikimavala, medtem ko jo je Minka odvedla v kuhinjo in ji zvrhano natovorila cekar.

«Moram še k Tršarjevim», je dejala potlej. «Dopoldne sem čisto pozabila povedati, da bi jutri prišla fanta kosit. Škoda, ker je Zinko tako napadlo! Sem se že veselila, da bo med grabljicami...»

Gostačka je segla vmes:

«Greva lahko skupaj, ker sem itak namenjena k dekletu. Oh no, kako se je to ubogo revšče prestrašilo! Grabit, mislim, bo bržčas vzlic temu lahko prišla. Še bolje bo zanjo, da ne sameva.»

Grede je dejala Hojnikova:

«Nace bi bil danes z očetom imel iti snubit, pa je treščilo tole vmes.»

Cinclja se je prihulila.

«Sama živa sreča mi pomaga», ji je brnelo po glavi in je maganjala:

«Seveda, pri vas je hudo odlašati, ko že tudi vaju s Tince vleče z doma.»

«Česa naj pa čakava?» je zardelo dekle in molčalo.

Med potjo je Cinclja še stopila v bajto in odložila cekar, ko pa je malo za Minko prišla k Tršarjevim, je bila Zinka že pokoncu in je šuš-

ljaje zaprosila gostačko, naj bi prihajala k njej čez noč, dokler ne preboli te groze.

«Če misliš, da je res treba, bom pa», je bila ženska vesela lepe priložnosti; kajti samota je bila zdaj tudi njej sami nevšečna. Tudi je pregovorila mladenko, da je obljubila Hojnikovi za ponedeljek.

«Smo že itak precej kasni», je menila Mina.

Ker Nandeta in Lipeta ni bilo doma, je za njiju obljubil Tršar sam. Minka je že namerala potlej oditi, ko se je vrnil Dolfe z Golševga: «Zlomka, pravijo, da bo Meta zibala...»

«S kom?» se je kakor najbolj nevedna čudila Cinclja.

«S tem, ki je davi obvisel na trnu v brezdu», je trkal Dolfe. «Zato je bil Jereb lahko tako divji.»

«Če ni iz trte zvito», se je nasmehnil gospodar Blaž.

«Cajnarjeva dekla ve», je skomizgnil Dolfe. Gostačka se je nakremžila:

«Tista zmeraj skozi zid vidi in sliši, pa bo že kdaj naletela na pravega, da ji bo jezik za vselej primrznil.»

«Pojmo rajši volka vleč», je hotela Zinka pregnati moreče misli in je z ogljem zarisala na javorjevo mizo predlagano igro. Tršarica je prinesla črnega in belega ližola, potem se je pa vsa družina zatopila v igro. Šele zvon, ki se je pri podružnici oglašil v čast svetemu Florijanu, je opozoril Minko, da je treba domov, in Tršarjeve, da bo treba k počitku. (Dalje prihodnjik.)

SV. TROJICA V SLOVENSKEH GORICAH. Tukajšnja sokolska četa priredi 29. t. m. svoj javni nastop. Trojičani, zlasti starši naših malčkov, ogledajte si, v kako krepke, zdrave in poštene ljudi se vzgaja naša mladina! Vsi naši znanci in prijatelji, zlasti bližnje edinice, vabljeni!

TRBOVLJE. Kirschlagerjev most čez Savo, katerega so hoteli naprtiti občini, se nahaja v tako slabem stanju, da so ga morali za tovorni promet zapreti. Tudi pešcem ni dovoljeno prehajati čezenj v večjih skupinah. Kakor čujemo, nameravajo Kirschlagerjevi dediči most podreti.

VELIKA NEDELJA. Bralno društvo «Mir» priredi na binkoštni ponedeljek v društveni dvorani materinsko proslavo. Šolska deca uprizori igrice s petjem «Potoček» in deklamacije. Bralno društvo pa lepo igrice «Mati in sin». Ker bo prireditev zelo lepa, vabimo vse k obilni udeležbi. Najlepši majski izlet bo, če pridete vsi na to prireditev k Veliki Nedelji. Začne se ob 15. uri. Vstopnina prosta.

ŽELIMLJE. (Smrt na kosa.) Smrt je imela zadnje dni pri nas obilno žetev. Zavratna jetika nam je ugrabila podžupana in predsednika krajevnega šolskega odbora g. Ivana Hribarja. Pokojnik zapušta šest nedoraslih in nepreskrbljenih otročičev in 86 let staro mater. Sirote so sedaj brez staršev in živijo v veliki revščini. — V četrtek 5. t. m. smo položili k večnemu počitku na tukajšnjem pokopališču v valovih Krke preminilega dijaka novomeške gimnazije Cirila Rusa. Pogreba se je udeležilo zelo številno občinstvo in celokupna šolska mladina z učiteljskim. Nesrečni deček je preživel svoja mlada leta v naši vasi in posejal tukajšnjo osnovno šolo. Bil je prijazen in vesel deček. Priljubljen je bil pri vseh, posebno pa med šolsko mladino. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega z ganljivim govorom tukajšnji šolski upravitelj g. Andrej Flašj. — V torek 3. t. m. nas je zapustil za vedno sivolasi Truški oče Jožef Mikolič. Bil je dober gospodar in blag mož. Dosegel je osemdeset let. — Vsem pokojnikom blag spomin!

Binkoštni pozdravi

Maribor. Želimo vsem bralkam in bralcem «Domovine» zabavne binkošne praznike vojski, služeči pri motornobiklističnem bataljonu: Kužner Andrej, Medved Alojz, Okrošk Jože in Strašek Jože (Rogaška Slatina).

Ptuj. Zdrave binkošne praznike želijo slovenski fantje pontonirji, ki služijo v Ptuj: Kelnar Stefan (Stanetinci), Tomažič Joško (Vitan), Prošnik Stanko (Središče ob Dravi).

Ruše. Čitateljem in čitateljicam «Domovine» želita vesele binkošne praznike žandarmerijska kaplarja Franjo Lončarič in Milan Ivošević.

Djakovica. Slovenski fantje, službujoči pri mitraljiski četi v Djakovici, želijo vesele binkošne praznike vsem bralcem in bralkam «Domovine»: Duh Alojzij (Št. Jernej), Gabron Alojzij (Bizeljsko), Zorko Karel (Raka), Rebernik Franc (Bizeljsko), Fijolič Jože (Bizeljsko), Bogovič Ivan (Sromlje), Horvatič Anton (Dobova), Romih Anton (Zagorje), Polšak Anton (Prevorje), Seničar Anton (Sevnica), Pavlič Jože (Polje), Sket Ivan (Loče), Dornik Jože (Leskovec pri Krškem).

Kragujevac. Slovenski fantje, služeči kadrski rok v artiljerijskem polku, žele vesele binkošne praznike vsem bralcem in bralkam «Domovine»: Josip Zemljak (Stolovnik pri Rajhenburgu), Franc Rezec (Rajhenburg), Josip Soln (Spodnji Leskovec pri Rajhenburgu), Janez Jug (Sv. Jurij), Vinko Medved (Polšnik pri Litiji), Maks Uhan (Vesela gora pri Mokronogu), Albin Vidmar (Litija), Miloš Vovk (Zagorje), Franc Potokar (Višnja gora), Franc Kebar (Št. Janž), Franc Pirc (Tržišče), Anton Kolman (Sevnica), Miha Centrih (Zagorje), Franc Kočevar (Škocijan) in Sotler (Št. Janž).

Veliki Bečkerek. Slovenski fantje orožniki, raztreseni po dunavski banovini, a zdaj zbrani v orožniški šoli v Velikem Bečkereku, pošiljajo pozdrave za binkošti vsem čitateljem priljub-

ljene «Domovine», posebno pa ljubkim slovenskim dekletom: Čop Janko (Spodnje Gorje pri Bledu), Plavček Franc (Sv. Florijan pri Rogatcu), Strmečki Jožef (Bizeljsko), Srebot Josip (Gobernik pri Mariboru), Majcen Joško, (Sv. Tomaž pri Ormožu), Vršnjak Vencelj (Rečica ob Savinji) in Čretnik Pavel (Krašnja).

Zaječar. Vesele binkošti žele slovenski fantje vojaki vsem slovenskim fantom in dekletom in sorodnikom: Mihael Hotko, Janez Grame, Janez Kramer in Janez Dobravec.

DOMAČE NOVOSTI

* **Prijazne binkošti vsem bralcem in bralkam «Domovine»!**

* **Materinski dan.** Nedelja 8. t. m. je bila po vsem svetu posvečena materi in njenemu materinskemu poslanstvu. Tudi pri nas so bile prav povsod prisrčne materinske proslave, združene marsikje z dobrodelnimi prireditvami. Zlasti v današnjih trdih časih so take proslave zelo potrebne, da se v mladini uveljavijo blažja čustva in da se utrdi v njih hvaležnost do matere.

* **Okrepitev dinarja.** Beograjsko «Vreme» objavlja naslednje zanimivo poročilo iz Curiha: V borznih krogih pripisujejo posebno važnost okrepitvi, ki jo kaže dinar v zadnjem času, ko se je njegov tečaj na curiški borzi dvignil od 8-95 na 9-05. Tudi na novi višini je tečaj ostal nadalje čvrst, kar je tem bolj značilno, ker kažejo tečaji drugih deviz, zlasti dolar, precejšnjo slabost. Okrepitev dinarja pripisujejo povečanemu povpraševanju po dinarski devizi, ki se je pojavilo tudi kot posledica sklenjenega klirinškega sporazuma med Švico in Jugoslavijo. Nič manj ni na okrepitev vplivalo dejstvo, da so se švicarski finančniki in borzniki prepričali, da v Jugoslaviji nihče ne bo inflacije v kakršnemkoli cilju. Ugodno vpliva tudi okolnost, da Jugoslavija redno in točno izpolnjuje svoje obveznosti v inozemstvu za zunanja posojila in da jugoslovanska vlada ni zahtevala olajšav ali odložitve tekočih vsakoletnih obročnih plačil, dočim so nekatere druge države zahtevale in dobile take olajšave.

* **Prepoved nadaljnjih Koroševih proslav.** «Jutro» poroča: V nedeljo se je vršila v «Unionu» v Ljubljani javna proslava 60letnice bivšega ministrskega predsednika g. dr. Antona Korošca. Banska uprava jo je dovolila, ker je prireditveni odbor odločno izjavil, da «na kake politične demonstracije nikakor ne misli in jih bo ljudem tudi odsvetoval, ker mu je na tem, da se morejo v redu izvršiti proslave tudi drugod po deželi». Predsednik pripravljalnega odbora je celo sam osebno prevzel razdeljevanje in prodajo vstopnic za proslavo v Ljubljani v svoji pisarni ter imel po zaupnikih pri vходу v proslavno dvorano točen pregled vseh udeležencev. Kljub temu pa je pri proslavi nekaj desetih povabljenih udeležencev provzročilo izgrede in pozivalo na izpade, ki so v nasprotju z danim jamstvom in tudi niso v skladu z obstoječimi zakoni in iskrenim čuvstvom naroda. Ker se je s tem kalil resnični pomen proslave in se je pokazalo, da pripravljalni odbor ni zmožen izpolniti svojega jamstva, je kraljevska banska uprava prepovedala vse nadalje tozadevne prireditve.

* **Važne olajšave za savinjske splavarje.** Narodni poslanec za gornjegrajski srez g. Rasto Pustoslemšek je izposloval za splavarje v Gornji Savinjski dolini vozne olajšave na železnici, ki so jih uživali do leta 1928. in so jim bile odvzete, ko je bil ministrski predsednik dr. Anton Korošec. Ministrstvo za promet je namreč z odlokom od 21. aprila letos dovolilo splavarjem

polovično vožnjo po železnici na povratku. Vsak splavar pa mora imeti osebno legitimacijo s fotografijo, ki jo overi občina in potrdi železniška direkcija. Legitimacija velja za 32 voženj.

* **Sprejem v banovinsko kmetijsko šolo na Grmu.** Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu razpisuje sprejem učencev v pripravljalni tečaj in podaljšuje rok za vlaganje prošnje do 15. t. m. V pripravljalni gospodarski tečaj, ki se začne 1. junija in bo trajal do 15. oktobra, se sprejme 20 učencev. Pogoje za sprejem smo že objavili.

* **Ljubljanska radijska postaja se dobro čuje v Južno Ameriko.** Radijski časopis «Modern Wireless» piše, da so bili poslušalci ljubljanske postaje v Južni Ameriki nedavno zadivljeni nad polnozvočnostjo te sijajne jugoslovanske postaje. Celo na Fayerlandskih otokih, kakor poročajo ondotna poročila, se ljubljanska postaja razločno sliši. Pravkar se tudi vrše pogajanja z g. dr. Maxom Jordanom, ravnateljem National Broadcasting Co. v New Yorku, in med jugoslovanskimi postajami za medsebojno izmenjavo programov. Izmenjava bi se vršila ali s pomočjo trgovinskega kabla ali pa s pomočjo ženevske postaje, ki bi naš program oddajala ameriškim postajam v New Yorku s pomočjo kratkih valov. Radio bo na ta način le še poglobil zveze med Jugoslavijo in njenimi izseljenci v Ameriki.

* **Banovinska podkovska šola v Ljubljani se je preselila iz sedanjih prostorov na Poljanski cesti v banovinsko žrebčarno na Selu (Zaloška cesta).**

* **Smrt starega umnega vinogradnika.** Na Brezovici pri Mokronogu je vinogradil in sadjaril stari France Kolar, mož obilnih izkušenj. Dne 3. t. m. bi praznoval 81letnico, a je že nekaj dni prej preminil. Rodil se je v Ponikvah pri Trebnjem. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu in Ljubljani. Nato se je naselil pol ure od Mokronoga na prijazni Brezovici in se popolnoma posvetil zemlji. Njegov skrbno negovani vinograd je rodil prvovrstno vino. V prostem času se je pokojnik posvečal knjigi. Kot zelo izobražen kmet je bil dober svetovalec svojim sosedom.

* **Do 20. t. m. je še čas, da se prijavite za brezplačen izlet z ladjo po morju s Sušaka na otok Krk.** Izlet priredi Sveta vojska zadnje nedelje maja ob priliki vsakoletnega romanja na Trsat. V soboto 28. t. m. zjutraj bo vozil posebni vlak iz Ljubljane in iz Maribora, ki bo sprejemal udeležence na vsaki postaji. Izkaznice za polovično vožnjo po železnici so po 40 Din. List «Preporod», kjer so vsa nadaljnja pojasnila, se pošlje vsakomur zastonj. Pišite takoj na naslov: Sveta vojska, izletni odsek, Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

* **Po nesreči je ustrelil v Ljubljani gimnazijec osmošolec Vito Zupan svojega tovariša sedmošolca Fedorja Senekoviča, ko sta bila oba na obisku pri gojenki 3. letnika učiteljskega Vandi Horvatovi.** Zupan se je igral z revolverjem, o katerem ni vedel, da je nabasan.

* **O levški avtobusni nesreči, ki je zahtevala lani 10. decembra 13 smrtnih žrtev, ker je zdrobil savinjski vlak celjski mestni avtobus, se je vršila minilo sredo razprava proti soferju Francu Bučarju pred celjskim sodiščem.** Upoštevajoč vse olajševalne okoliščine, je sodišče obsodilo soferja na tri mesece zapora.

* **Smrtni skok žene z voza.** V Mostah pri Ljubljani se je pripetila huda nesreča. Posestnik Ivan Peterka iz Laz pri Ljubljani se je pripeljal v spremstvu svoje žene z vozom v Ljubljano po nekih opravkih. Ko se je vračal skozi Vodmat v Moste nazaj proti domu, se je plašljivi konj ustrašil avtomobila, zaradi česar je žena, 25letna Frančiška, stopila z voza in hodila nekaj časa peš ob vozu, dočim je mož obsedel na vozu. Konj se je kmalu pomiril in je nato žena zopet prisedla k možu. Na Zaloški cesti pa je privozil nasprotni neznan avtomobil in razdraženi konj je pričel spet divje poskakovati, žena je takrat nenadno v strahu spet odskočila z voza, a je padla tako nesrečno, da je obležala na mestu. Prestrašeni mož je konja le s težavo pomiril, medtem pa so

Kako postanem dober godbenik.

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil MEINEL & HEROLD v Mariboru št. 104—B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izvežbanemu godbeniku. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

se zbrali na kraju nesreče že drugi ljudje. Nekdo je skočil k bližnjemu telefonu in pozval reševalni avto. Nezavestno ženo so takoj prepeljali v bolnišnico, a nesrečnica je pred vrati izdihnila. Zdravnik je ugotovil, da si je Peterkova pri padcu zlomila tilnik.

*** Tragika težavnega splavarskega poklica.** Te dni je bil v Krškem Florijanov sejem, ki je privabil posebno mnogo splavarjev. Vzdušje obrežja so stali splavi savinjskih mornarjev. Vsak izmed njih dobro pozna krški most, ki je zahteval že mnogo žrtev. Tako je tudi ta dan postal žrtev pilotov krškega mostu preizkušeni splavar, gospodar, po domače Beštelak iz Okonjine pri Mozirju. Gospodar splava Beštelak je s svojim krmarjem nadaljeval vožnjo proti Brežicam. Usodno je bilo to, da sta s krmarjem izbrala prehod pod krškim mostom pri pilotih ob desnem bregu in ne, kakor ga splavarji običajno uporabljajo, pri levih pilotih. Ob desnem bregu dela Sava brzico, ki je splavarjem skrajno nevarna. Tok Save je gnal splav proti oddaljenim pilotom, splavarja pa sta ga naravnala proti bližnjim. Zgodilo se je, da je prvi del splava, na katerem je bil krmar, srečno prešel prehod, že v naslednjem trenutku pa je brzica pritisknila zadnji del splava z močnim sunkom ob pilot, da se je razbil, gospodarja Beštelaka pa je vznok vrglo v valove. Dasi nekoliko omamljen po udarcu, je Beštelak sredi razdivjanih valov še plaval in prišel med prednji in zaostali drugi del splava. Krmar z odtrganega splava mu je v vsej naglici priskočil na pomoč z desko, katere se je Beštelak še oprijel, jo pa že v naslednjem trenutku izpustil in izginil pod valovi. Medtem je priplaval na mesto tudi razbiti del splava, ki je nesrečnika pokril, da je bila rešitev nemogoča.

*** Izginili so brez sledu.** Posestnica Terezija Uršičeva s Srebrnika pri Sv. Petru pod Svetimi gorami je prijavila oblastvom, da je izginil od doma po manjšem domačem prepiru njen 45letni mož Matija, ki je srednjemočne postave, okroglega rdečega obraza, črnolas in ki je nosil črn klobuk, rjavo obleko in čevlje na zadrego. Prav tako je prijavila posestnica Karolina Babičeva z Rečice pri Laškem, da je že v novembru lan izginil brez sledu njen 47letni mož Blaž, ki je srednje postave, podolgovatega obraza, ima velik nos, slabe, črne prednje zobe, črne oči in velike sive brke, oblečen pa je bil v rižasto obleko, črn klobuk in nosil je močno podkovane čevlje. — Pri nekem posestniku v okolici Velike Nedelje se je oglasil v začetku aprila 13letni delavkin sir Frane Koroša iz Gabrja pri Celju, ki je pobegnil z doma 28. marca letos. Pri posestniku je ostal do 21. aprila, ko je zopet pobegnil brez sledu. Deček je visoke, šibke postave, črnih las in črnih oči, podolgovatega obraza in nosi rjavkastno obleko in rjave čevlje-gojzerje. — Vajenec pri brivcu g. Liscu v Trbovljah, Stanko Šober iz Braslovč, bi bil v kratkem postal pomočnik. Te dni zvečer je odšel iz delavnice in spremljal domov neko mojstrovo vajenico. Drugi dan so našli na savskem mostu njegovo čepico in še nekatere predmete, ki jih je imel pri sebi, poleg pa je ležalo pismo, iz katerega je razvidno, da se je mladenič baval s samomorilnimi mislimi. V pismu se je poslovil tudi od matere. Ali je Šober res izvršil samomor ali pa je odšel kam drugam, še ni moglo dognati.

*** Smrtna nesreča vojaka novince.** V ponedeljek ob tri četrti na 9. se je na osebrem kolo-dvoru na Zidanem mostu pripetila huda nesreča. V neposredni bližini perona je bil do smrti po-vožen vojaški novinec Miha Slopšek iz Brezjin. V teh dneh odhajajo naši fantje k vojakom. Iz krajev ob Posavju so se poslavljali fantje v ponedeljek in odhajali v spremljavo občinskih mož z osebnim vlakom, ki vozi zgodaj zjutraj iz Zagreba proti Ljubljani. V Brežicah je vstopila na ta vlak večja skupina fantov, med njimi tudi Slopšek. Vsi so bili židane volje, najbolj razposajen pa je bil Slopšek. Novinci so na Zidanem mostu izstopili. Tu jim je postaja dala na razpolago več udobnih osebnih vagonov, v katere so fantje vstopili. Ko so sprevodniki vsa vrata va-

gonov zapahnili, je stroj vozove potegnil proti Hrastniku. Vožnjo vagonov proti Hrastniku je opazil Slopšek, ki se je iz reznane vzroka zamudil na peronu. Pognal se je s perona za vlakom. Več železničarjev ga je izkušalo s klici in tudi dejanski zadržati, toda Slopšek se je vsem iztrgal in je tekel ob vlaku, da skoči nanj. Tedaj pa se je spotaknil in padel tako nesrečno pod zadnji voz, da mu je šlo zadnje kolo čez trebuh. Vsaka pomoč je bila zaman in je mladenič v nekaj minutah izdihnil. Nesreča je vsekakor posledica preveč zaužitega alkohola. Slopšek v vinjenosti ni ubogal železničarjev, kar je plačal s svojim mladim življenjem. Nepojmljivo pa je dejstvo, da vinjenim tovarišem ponesrečenca ni segla ta strašna nesreča do srca. Fantje so dalje rjaveli in prepevali, kakor da se ni zgodilo nič posebnega. Tej neverjetni brezsrčnosti je pač edini vzrok alkohol, ki zastruplja našo mladino.

*** Tri nesreče v Selški dolini.** Mirne prebivalce Selške doline so močno presunile tri hude nesreče. Bridka usoda je najprej posegla na dom posestnika Tolarja v Zalem logu. Lani mu je požar uničil malone vso domačijo z gospodarskimi poslopji vred. To je mladega in čvrstega gospodarja tako potrla, da je postal ves zamišljen. Bržkone v popolni duševni potrtosti si je sam končal življenje. Našli so ga obešenega. — Huda nesreča se je primerila uglednemu trgovcu in posestniku g. Zbontarju v Rudnem pri Dražgošah. Dasi sta roditelja posvečala vso pažnjo svojemu otroku, petletnemu edincu, je hotela usoda drugače. Ko so Zbontarjevi za nekaj trenutkov pustili otroka samega, se je napotil k bližnji škarpni in padel v vodo. Ko deteta ni bilo od nikoder, so ga pričeli iskati, dokler niso našli trupelca v nizki vodi. — Tretja žrtev nesreče je postal neki voznik, uslužben pri industriji Heinricharju na Trati pri Škofji Loki. Voznik je prišel pod voz in so mu kolesa šla čez obe nogi. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

*** Čuden samomor.** V nedeljo zjutraj po prihodu vlaka, ki vozi proti Ljubljani, so opazili potniki v Trbovljah v Savi precej daleč od brega nekega mladeniča in so najprej vsi mislili, da je to kak posebno utrjeni zgodnji kopalec. Nekateri so pristopili bliže, mladenič pa jim je klical iz vode, naj se ne brigajo zanj, ker se hoče utopiti. Ko se je nekdo približal, da bi mu pomagal iz vode, se je mladenič pognal med valove, ki so ga odnesli. Nekajkrat se je še pokazal na površju, potem pa je izginil. Nekateri izmed gledalcev so spoznali v njem Trboveljčana Ivana Komata, ki je prišel kot vojak na dopust. Komat je bil znan kot miren in trezen mladenič ter si nihče ne more razložiti, kaj ga je gnalo v smrt.

*** Neurje v Slovenskih goricah.** Nad Mariborom in Slovenskimi gorami se je v nedeljo popoldne nenadno potemnilo nebo in med viharjem in bliski se je vtila strašna ploha. V Mariboru in okolici je napravil vihar mnogo škode; pometal je opeko s streh, polomil vejevje na drevju, vendar je kmalu ponehal. Mnogo luže se je razbesnel po Slovenskih goricah, zlasti okrog Sv. Antona in okoliških holmov. Raz antonovsko župno cerkev je odnesel polovico opeke. Kozolci in šupe so se ponekod zaman upirali sili viharja in so se naposled s hreščanjem in pokanjem tramov vdali ter se sesuli na kup. Najhuje pa je trpelo ubogo sadno drevje, ki se je nahajalo baš sedaj v najlepšem cvetju. Drevesa so izruvana in razmetana križem, druga so oropana najlepših vej, tla pa so pokrita s cvetjem. Od vseh strani stiskanega kmetja je zadela sedaj še vremenska nesreča.

*** Toča je zbila setve in nasade v Beli Krajini.** V nedeljo okrog 11. je zadela mesto Črnomelj in njegovo okolico velika nesreča. Izza Vojnice so se pripodili ogromni črni oblaki, ki so se razprostrli nad vso Belo Krajino. Med grmenjem in bliskanjem je nastal na mah strašen nalič. Začela je padati gosta in kakor orehi debela toča, ki je obupan kmetovalcem uničila vso setev in oklestila vse sadno drevje.

*** Nevaren nočni požar.** V noči na 2. t. m. je nastal ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika

Izidorja Žefrajnka v Maclju. Poslopje je imel v najemu posestnik Jernej Vavpotič. Požar je uničil poleg gospodarskega poslopja stanovanjsko hišo, svinjake in kolarnico. Ker je bil močan veter, poslopja pa so bila krita s slamo in zgrajena pretežno iz lesa, je vse zgorelo do tal. Najemniku Vavpotiču je požar uničil tudi nekaj premičnin. Ogenj so pogasili sami vaščani, ker nimajo nikakega gasilnega društva.

*** Huda nesreča na morju.** V Kaštelanskem kanalu se je prevrnila v bližini rtiča »Lora« jadrnica, na kateri se je vozilo enajst oseb, od katerih so tri našle smrt v valovih. Med utopljenici je tudi Slovenec Ivan Škrinjar, po poklicu natakar. Trupel utopljenecv še niso našli.

*** Starec-požigalec pred sodniki.** Pred ljubljanskim malim senatom se je zagovarjal Jože Kalan, rojen 1875. leta v Vevčah. Mali senat ga je lani obsodil zaradi požiga na tri leta robije. Njegov branilec pa je prijavil na stol sedmorice v Zagrebu revizijo, češ, da prvo sodišče ni vpoštevalo njegovoga predloga, naj Kalana preiščejo sodni psihiatri. Stol sedmorice je razveljavil prvo sodbo in odredil ponovno razpravo. Sodna psihiatra sta spoznala Jožeta Kalana za duševno nekoliko omejenega in zato po zakonu za požig manj odgovornega. Po kratki razpravi je mali senat Jožeta Kalana obsodil na osem mesecev zapor in nato za nedoločen čas v očišvalni zavod. Kalan je zanetil ogenj pri svojem zetu Ivanu Dovču v Slapah pri Devici Mariji v Polju.

*** Nenadna smrt mladeniča.** Nedavno zvečer se je napotil iz Celja v Zavodno in nato po stopnicah na Jožefov hrib, kjer je hotel obiskati podstaršto JGZ g. Vengusta, 27letni posestnikov sin Ivan Pegan z Zbelovega pri Poljčanah, ki je prispel v Celje nabirat darove za zbelovsko gasilno društvo. Ko je prispel na vrh stopnic, se je brez besede zgrudil nezavesten na tla. Mimoidoči so poklicali reševalno postajo, vendar pa reševalci, ki so bili v nekaj minutah z avtomobilom na mestu, niso mogli nič pomagati. Pegan je bil že mrtev, ker ga je zadela srčna kap.

*** Nesreča sejmarjev.** Te dni so se vračali z vozom s sejma v Žužemberku proti Novemu mestu novomeški sejmarji, med njimi Anton Feri, njegova žena Ivana, Tilka Travizanova in Rozalija in Marija Vidmarjevi. Ko je mladi voznik Josip Murgelj iz Daljnega vrha privozil komaj dva kilometra daleč iz trga proti Dvoru, je voz zadel z vso silo na strmem ostrem ovinku z zadnjimi kolesi v občestni kamen in se prevrnil. Pri padcu so se vsi sejmarji več ali manj poškodovali, najhuje pa sejmarka, 17letna Ivana Ferijeva, na katero so padli težki zaboji in ji poškodovali hrbtenico. Ponesrečencem, ki so se vsi onesvestili, je nudil prvo pomoč žužembski okrajni zdravnik dr. Albin Smola.

*** Nesreča z električnim tokom.** Nedavno je poslovodja novomeške elektrarne tvrdke »Novobor«, g. Viljem Sedej, poslal svojega vajenca, 18letnega Josip Meznaršiča, na Režkovo cesto, da bi tamkaj na kegljišču popravil neko malenkost na elektrovodu. Vajenec je splezal na drog in pričel delo. Nesreča pa je hotela, da mu je na nogi železna plezalka naenkrat odpovedala, zato se je fant v strahu pred padcem ves zmeden oprijel elektrovida. Tok ga je tako pretresel, da se je onesvestil in obvisel na drogu le na varnostnem pasu. Ljudje, ki so videli ta prizor, so obvestili g. Sedeja, ki je takoj prihitel na mesto in s pomočjo prisotnih snel ponesrečenca z droga. Pozvani zdravnik dr. Polenšek je odredil ponesrečenčev prevoz v bolnico. Med potjo je pričel nesrečnik besneti in divje vpiti, da so ga njegovi spremljevalci komaj obvladali. Sicer pa je mladenič že izven življenske nevarnosti.

*** Ljubavna žaloigra in nesreča.** V Kočevju se je te dni dogodila velika ljubavna žaloigra. Josip Ledenik, doma iz Kočevja, je gojil ljubavno razmerje s Franjo Gabrovo, doma iz Mozlja pri Kočevju. Razumela sta se že daljšo dobo, zadnje čase pa so med njima nastala nasprotja. Napeto razmerje se je usodnega dne žalostno zaključilo in je Josip Ledenik ustrelil Franjo Gabrovo tik pod srce. Močno krvavečo Franjo Gabrovo so na-

ložili na avto, ki jo je jadrno prepeljal v ljubljansko bolnišnico. Tu pa je bil sprejem odklonjen, ker je ranjenka med potjo že izdihnila. Isti avto je prepeljal v bolnišnico še neko drugo ranjenko, in sicer 26letno Hildo Jurjevičovo iz Mozlja. Njen mož, ki je orožniški narednik, je snažil puško, a se mu je po nesreči sprožila in je krogla njo zadela v roko.

* **Žalosten dogodek** se je odigral v noči na nedeljo v Bačkovi pri Ščavnici. V omenjeni vasi živi vdova Magdalena Ješovnikova skupno s svojim sinom Janezom. Pri Ješovnikovi je služil za hlapca Jožef Belcl. Med hlapcem in vdovo se je razvilo razmerje, kar je sina zelo bolelo. Med hlapcem in domačim sinom so bili zaradi tega prepiri na dnevnem redu. Sin se je trudil, da bi hlapca, ki je tako samolastno nastopal ter gospodaril na njegovem domu, izpodrinil pri materi, toda bilo je zaman. Minilo soboto je prišlo med obema spet do običajnega spora, ki je dosegel zvečer svoj višek. Belcl je navalil na sina svoje gospodirje z motiko, ta pa je zagrabil za puško in v nepremišljeni razjarjenosti sprožil. Po strelu se je Belcl opotekel smrtno zadet. Dejanje je Janeza Ješovnika v hipu iztresnilo. Sam je šel in se prijavil orožnikom, ki so ga odgnali v zapore okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu.

* **Nočni vlom pri Velenju.** V noči na 3. t. m. je bilo vlomljeno v trgovino posestnice in trgovke Antonije Drenovičeve od Sv. Brica, občina Škale pri Velenju. Vlomilci so odnesli raznih cigaret, tobaka, vžigalic, cigaretnega papirja in okoli 150 Din kovarega drobiža. Vloma sta osumljena dva moška in pa neka srednje stara ženska z enoletnim otrokom, ki so se prejšnji dan potikali v bližini trgovine in poizvedovali po domačih razmerah pri trgovki.

* **Sirov nočni napad.** Nedavno zvečer so sirovi pretepači nevarno poškodovali z noži 21letnega Franca Šrota iz Spodnjih Poljčan. So to znani pretepači iz Žabljaka pri Poljčanah: 22letni Jakob Rober, 24letni Andrej Simončič, 19letni Ivan Simončič, 17letni Franc Dovnik in 25letni Alojzij Dovnik.

* **Umor stare preužitkarice pojasnjen.** Na Pavlovskem vrhu pri Sv. Tomažu v Slovenskih goricah je vest, da bo 67letna preužitkarica Ana Tomažičeva, katero so našli 27. aprila zjutraj v njeni sobi mrtvo, pred pogrebom raztelesena, močno razburila vse sosede. Tik pred pogrebom je namreč izvedel okrajni sodnik v Ormožu za neke govorice, na podstavi katerih je odredil sodno raztelesenje trupla. Res je komisija ugotovila, da stara ženica ni umrla naravne smrti, temveč da je bila zadavljena. Ko so 27. aprila našli Tomažičevo mrtvo v njeni sobi, so mnogi sorodniki in sosede mislili, da se je uboga starka zadušila v dimu, ki je uhajal iz zakurjene peči. To misel je še bolj upravičila okolnost, ker so našli v sobi mrtvega tudi njenega psa. Orožniki od Sv. Tomaža so kmalu ugotovili, da je imela pokojna starka hude sovražnike, ki so ji stregli po življenju. Uvedli so vestno preiskavo in kmalu izsledili zločince, ki so umorili Tomažičevo, da bi se polastili njenega imetja. V zvezi z zločinom so orožniki prijeli daljnega sorodnika Tomažičeve, nekega Miho L., njegovo ženo Ljudmilo, posestnika Jakoba R. in viničarko Alojzijo S.

* **Uboj v Jelovcu.** V četrtek na praznik sta se v Jelovcu pri Kamnici sprla tamošnji domačin Jože Oder in 19letni delavec Jože Tomažič, ki je prišel tja na obisk. Mladi Tomažič je imel razmerje z Oderjevo hčerko, kar je bil vzrok prepira, ki se je končal na ta način, da je Tomažič Oderju zasadil nož v prsa. Oder je kmalu izkrvavel. Tomažič je pri aretaciji trdil, da je rabil nož v samoobrambo.

* **Roparski napad na eksekutorja.** France Kubot, izterjevalec litijske davčne uprave, je imel te dni službene opravke v Veliki vasi in Jevnici. Proti domu se je vračal peš. Ko je imel graščino na Poganiku nad železniškim predorom že za seboj, je ob cesti proti št. Juriju utrujen posedel, da se nekoliko odpočije. Na lepem se mu je pridružil neznan mladenič, ki je takoj navezal s Kubotom prijazen pogovor. Ko je opazil pri davč-

nem izterjevalcu službeno torbo, je takoj povprašal, kako kaj ljudje plačujejo davke in koliko je ta dan zarubil. Kubot je dejal, da je slaba, nato sta skupno nadaljevala pot proti Litiji. Na ovinku pa je tujec zdajci potegnil samokres in ustrelil. Kubot, ki je samokres pravočasno opazil, se je kot star izkušen vojščak in orožnik vrgel na tla in so preko njega švignili še trije streli. Ker je bil napadalec samokres s tem očitno izpraznjen in se je napadalec hotel vreči na svojo žrtev, se je Kubot na mah dvignil in udaril nasilnika s palico tako močno, da je palico zlomil. Napadalec se je opotekel, Kubot pa se je pognal v beg. Tujec je zatem izginil v smeri proti Poganku. Kubot je teklo do bližnje vasi, kjer je o napadu obvestil prebivalce. Slučajno se je tam mudil industrijec Boris Samsa, ki je Kubota s svojim motornim kolesom popeljal do orožniške postaje v Litiji. Vaščani pa so se podali na zasledovanje in dognali po poizvedbah, da je tujec bežal preko železniškega mosta v smeri proti Gornjemu Logu, kjer je sled izginila. Naslednjega dne so ugotovili, da je napadalec na begu ukradel kolo pri cestarju Kresalu in zdiral na njem v smeri proti Ljubljani. Na begu pa je imel nezgodo in so potem našli kolo zavrženo ob cesti v bližini Hotiča. Litijski orožniki so uvedli najvestnejše poizvedovanje in bo napadalec menda kmalu v rokah pravice. Fant je star okrog 24 let, srednjevelik, na pogled prav prikupnega obraza in temno oblečen. Kubotu je pravil, da je doma iz okolice Logatca.

* **Vlom pri Podbrezju.** Na Gorenjskem so se svedovci pojavili v okolici Podbrezja. Ko so ponoči zadnjega aprila domači trdo spali, so se priplazili v hišo posestnika Matevža Brzarja v Britofu ter mu iz shrambe pobrali 7000 Din gotovine in pet hranilnih knjižic, na katere je bilo naloženih 34.500 Din. Orožniki v Podbrezju so bili o veliki tatvini takoj obveščeni. Tudi denarni zavodi so pravočasno prejeli obvestilo o ukradenih hranilnih knjižicah, tako da bo tatovom nemogoče dvigniti hranilne vloge.

* **Dva požiga v Cerkljah pri Kranju.** Predzadnjo sredo je začela goreti kajža Julije Lapajnetove. Zgorela je do tal. Ker v kajži že več let ni nihče stanoval, je jasno, da je poslopje nekdo zažgal iz hudobnosti. V nevarnosti je bila sosednja, komaj nekaj metrov oddaljena hiša, vendar se je vrlim gasilcem iz Zgornjega Bernika, ki so prvi prihiteli k ognju, posrečilo, da so jo rešili. Gasit so prišli tudi cerkljanski gasilci. — Na vnebohod zvečer je začel goreti skedenj posestnika in mizarja Jožefa Erzarja. Skedenj in šupa sta popolnoma zgorela, na mizarški delavnici pa je zgorelo podstrešje in se je strop vdrl na mizarске stroje. Tudi pri tem požaru so bili gasilci iz Zgornjega Bernika prvi na mestu. Na pomoč so prihiteli tudi domači gasilci in gasilci iz Velesovega. Vse kaže, da je tudi pri Erzarju zažgala hudobna roka.

* **Pri boleznih srea in poapnenju žil,** nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi »Franc Jožefova« grenčica zanesljivo in lahko izpraznjuje črevo brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cev so pokazala, da služi »Franc Jožefova« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franc Jožefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

SMRT ZNAČAJNEGA MOŽA.

Bučka, maja.

Nedavno je umrl eden najuglednejših občanov bučenske občine, g. Alojzij Marušič, posestnik v Dolnjih Radoljah. Dosegel je lepo starost 84 let. Pokojnik je bil vedno odločen narodnjak, naprednjak in neomahljivega značaja. Pri občanah je užival splošen ugled in je naposled postal župan občine Bučke. Kakor drugod se je tudi v občini Bučki za časa avstrijskega gospod-

stva zapostavljal slovenski jezik. Okrog leta 1899, je županoval bučenski občini Lekše, ki je bil zaradi rabe slovenščine v uradu odstavljen, in tedanji okrajni glavar je sklical sejo občinskih odbornikov, na kateri naj bi se izvolil nov župan. Okrajni glavar je prišel osebno na sejo in nagovoril odbornike v nemškem jeziku. Nihče se ni upal temu upreti razen odbornika Marušiča, ki je ostro ugovarjal nemškemu nagovoru in po kratkem prerekanju dosegel, da je začel glavar govoriti slovenski. Na glavarjevo zahtevo, naj si odborniki izvolijo novega župana, so vsi molčali, vsak se je bal izvolitve, ker je vedel, da bo kmalu odstavljen, če ne bo uradoval v nemškem jeziku, ki ga ni nihče znal. Po dolgi razpravi se je oglašil k besedi Marušič: Pripravljen sem prevzeti županske posle, če mi bo dovoljeno, da bom lahko uradoval v našem matrnem jeziku! Ker ni kazalo drugo, se je glavar naposled vdal in imenoval Marušiča za župana. Marušič je vršil svojo službo v občini zadovoljstvo in si pridobil pri občanah veliko zaupanje.

Bil je znan kot umen gospodar. Najbolj se je briga za sadjarstvo in vinogradništvo. Njegovi vinogradi so, dasi stari, še vedno najlepše obdelani in urejeni. Svoje otroke je vzgojil v narodnem in naprednem duhu. Zapušča štiri sinove in eno hčerko.

Kako priljubljen in spoštovan je bil pokojni Marušič, je najbolj pokazal njegov pogreb. Bodí mu lahka zemlja domača, preostalim žalujočim pa naše iskreno sožalje!

SMRT PRILJUBLJENEGA ŠALJIVCA.

Obrež pri Središču, maja.

Po kratki hudi bolezni je umrl 4. t. m. g. Anton Zadravec, posestnik v Obrežu. Pokojnik je bil daleč na okoli znan kot šaljivec in veseljak in kot dobričina splošno priljubljen. Čeprav prijatelj vesele družbe je bil vendar skrben gospodar in dober oče ter je najlepše vzgojil svoje otroke.

Na Križevu smo ga pokopali in mu z ogromno udeležbo na pogrebu izkazali zadnjo čast. Njegova prenapeta smrt, ki ga je zadela starega 61 let, je vzbudila splošno pomilovanje, saj smo ga vsi radi imeli in se neštetokrat nasmejali njegovim šalam, domslicam in zbadljivkam, s katerimi pa nikdar ni bil žaljiv in hudoben. Menda ga daleč ni moža, ki bi se ga prijelo toliko domačih imen kakor pokojnika, ki je bil znan kar pod tremi, štirimi domačimi priimki. Ohraniti ga hočemo v najlepšem spominu! Žalujočim naše sožalje!

DVA GROBOVA.

Jarenina, maja.

Cloveku se bridko stori, ko gleda v maju pogreb. Ko vse na svetu nanovo zaživi, je najhujše umreti. Cvetoči maj odeva grič in dol v svoj razkošni nakit, pred nami pa je bil odprt grob, v katerega smo položili zgledno mater Terezijo Fleischhakerjevo iz Jelenč. Usoda je kruta, prav 1. maja je strla smrt blago mamico. Odšla je v večnost, a spomin nanjo ostane med nami, saj je bila pokojnica dobra, dobrohotna žena.

Na Križevu pa smo spremili k zadnjemu počitku g. Lobnika, posestnika in železniškega uslužbenca z Jareninskega vrha. Kvartet železniškega pevskega društva »Drave« iz Maribora nas je prijetno iznenadil s krasnim petjem v zadnje slovo ob domu, pri cerkvi in ob grobu.

Blagima pokojnikoma prijazen spomin!

LEPI USPEHI RAZSTAVE SADJEVCA V LAŠKEM.

Laško, maja.

Velike množice sadjarjev in drugih obiskovalcev so se zbirale v nedeljo 8. t. m. pred laško šolo. V okusno opremljeni sobi gospodirjske šole so bile na mizah razstavljene enotne steklenice

raznih velikosti, polne sadjevca zlatorumene barve iz najrazličnejših sadnih sort. Iz napisov je bilo posneti, da so bili razstavljalci zastopani iz najrazličnejših krajev laške okolice.

V drugi sobi sta bili nameščeni pokuševalnica in kupčijska posredovalnica, kjer je bilo razstavljeno tudi razno kletarsko orodje. Tu je pred mnogoštevilnim občinstvom predaval o pravilni napravi sadjevca tukajšnji kmetijski poročevalec g. Ivan Zupan. Po poučnem predavanju sta se pričela ogled razstave in pokušnja razstavljenih pijač. Ves dan so prihajali posetniki, med njimi tudi taki, ki so se pogajali za nakup te dobre pijače.

Razstava je dosegla svoj namen. Opozorila je razstavljalce na velike zahteve sadne trgovine, v katero spada tudi sadjevec, dokazala velik napredek tukajšnjega sadjarstva, nudila lep pregled o kakovosti sadnih pijač ter vzpodbudila razstavljalce k nadaljnjemu izpopolnjevanju v pogledu naprave sadjevca.

Razstavljenih je bilo 47 sort sadjevca, katere je razstavilo 33 razstavljalcev. V svrhu kakovostne ocenitve je poslovala posebna ocenjevalna komisija. Prvo oceno so prejeli: Deželak Matevž (Lože), Gaberšek Ivan (Globoko), Knez Matevž (Selo), Pavčnik Jože (Lože), Požin Franc (Globoko) in Sejtl Alojzij (Tevče). Drugo oceno so prejeli: Bolčina Jože (Plazovje), Dornik Franc (Sece), Dremšak Martin (Povčeno), Flis Matija (Jagoče), Hrastnik Miha (Brstnik), inženjer Josip Kloc, Petek Anton (Strmca), Poteko Martin (Jagoče), Šipkova Antonija (Rečica), Soperjeva Marija (Gora), Terbovc Josip (Sv. Krištof), Užmah Luka (Rečica) in Zikovšek Miha (Žikovca). Tretjo oceno so dobili: Gotter Franc (Tremarje), Kladnik Marko (Harje), Knez Franc (Male Grahove), Senica Jakob (Mulenca), Topole Martin (Jagoče) in Vorina Karel (Strmca). Ostali razstavljalci so ostali brez ocene.

TREBANJSKE NOVICE.

Trebnje, maja.

Te dni se je vršil pogreb v Krki utopljenega dijaka Stanka Eršeta na tukajšnje pokopališče ob ogromni udeležbi občinstva in dijakov, ki so prihiteli iz Novega mesta, osnovnošolske mladine, Sokoličev in Sokolov, ki so nosili pokojnikovo krsto. Na grobu so se poslovili od pokojnika dijaki, učenka osnovne šole in Sokolič. Pevci dijaki so zapeli dve žalostinki, eno v cerkvi in drugo na pokopališču. Solnce je posijalo izza oblakov na svežo gomilo, ki je bila zasuta z vencji in šopki. Počivaj v miru, mladi prijatelj!

Na vnebohod je priredil tukajšnji Sokol majski pešizlet na naš dolenski Čatež. Na ta prijažen griček so prihiteli tudi Sokoli iz Novega mesta, Mirne, Sv. Lovrenca, Velike Loke in St. Vida, ki se niso ustrašili ne oblakov ne dežja, ki je malo motil izletnike. Na prostranem dvorišču br. Urbančiča se je vršil po nauku telovadni nastop vseh oddelkov. Med gledalci je bilo prav lepo število okoličanov. Tudi voditelje bratske novomeške župe si videl v tej pestri množici. Izlet je prav lepo uspel. Želimo si še več takih lepih prireditev.

NAGLO DRUG ZA DRUGIM.

Vuzmetinci, maja.

V zadnji «Domovini» sta poročali o smrti 84-letnega viničarja Mihaela Bratuše, ki je 33 let zvesto služil enemu in istemu gospodarju. Zdaj pa sprejmite vest, da je starčku sledila v smrt teden dni pozneje njegova 82letna žena Neža. Oba starca sta bila že nekaj tednov sem onemogla od starosti, truda in dela navezana na posteljo ter si želela smrti. Najprej je Vsemogočni izpolnil željo Mihaela in ga poklical k sebi po plačilo in zdaj še ženo Nežo. V nedeljo 8. t. m. smo jo zanesli tja na hribček pri Sv. Miklavžu ter jo položili k večnemu počitku zraven moža, kakor si je to sama želela.

Celih 53 let sta Mihael in Neža Bratuševa živela v srečnem zakonu, prenašala skupno ve-

selje in žalost, trpljenje in skrb viničarskega življenja. Kakor je bil Mihael zvest in vesten služabnik svojega gospodarja, tako je bila tudi Neža skrbna žena in gospodinja svojemu možu, dobra mati svojim otrokom in nad vse dobra babica svojim vnukom.

Daj usmiljeni Bog obema mir in pokoj, kakršnega v življenju nista poznala!

PREKMURSKI GLASNIK

Vlomi v Prekmurju. Nedavno so drzni vlomilci vdrli ponoči v trgovino Rudolfa Kohna v Markovcih pri Hodošu v Prekmurju. Odnegli so razno manufakturno blago v skupni vrednosti nad 21.000 Din. Orožniki v Hodošu marljivo zasledujejo vlomilsko družbo, ki je najbrže izkušala s plenom pobegniti preko meje. V Ropočah pri Cankovi so tatovi odnesli posestniku Josipu Bercu razne predmete v vrednosti nad 3000 Din.

NAŠI NA TUJEM

Iz Aulnay-a s. Bois (Francija) nam pišejo: Dolgo časa se že nismo oglasili ljubi «Domovini». Doslej se nam tu ne godi še preslabo. Delamo redno in krize še ne občutimo preveč, saj zaslužimo še zmerom precej dobro. — Javili moramo tudi žalosten dogodek. Po kratki, mučni bolezni je umrl 9. aprila v bolnišnici Karel Kukoja iz Andrejcev v Prekmurju v cvetu mladosti, star šele 25 let. Pokojnik je bil v Franciji čez tri leta. Pogreba smo se udeležili številni rojaki, zlasti fantje in dekleta, saj je bil pokojni Kukoja med nami vsemi zelo priljubljen. Bodi mu lahka tuja zemlja, njegovim dragim pa naše sožalje! — Vesele binkošne praznike želimo vsem bralcem in bralkam «Domovine», posebno prekmurskim fantom in dekletom: Kukoja Jožef in sestra Gizela, Hari Ludovik in Mikolova Terezija (Andrejci), Duh Štefan in Ludovik (Ženavlje), Fujs Ludovik (Črnelavci), Kuzma Ludovik (Vučja gomila).

Iz Chambon-Feugerollesa (Francija) nam pišejo: Tu v Chambonu nas je samo šest Slovencev. Razmere so se močno poslabšale. Delamo v premogovnih jamah po tri do štiri šifte na teden, kar komaj zadostuje za hrano in stanovanje. Prihraniti si ne moremo ničesar. Morda se bo zdaj po volitvah kaj izpreobrnilo. Smo rudarji tukaj že osem let in plačujemo iste pristojbine za zavarovanje kakor Francozi. Ako pa moraš pročitati, ti ves denar zapade. Potrebna bi bila zadnja pogodba med Jugoslavijo in Francijo. — Vesele binkošne praznike vsem čitateljem «Domovine» želijo: Ivan Bence (Rožno ob Savi), Ivan Kranjc (Dobrova pri Celju), Anton Smid (St. Jurij ob južni železnici), Franc Črček (Trebnje), Martin Kralj (Telče pri Mokronogu) in Ivan Horjak (Zidani most).

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Telečje pleče. Telečje pleče operi, odstrani vso maščobo in kosti, potem ga dobro potolci, prevleci s slanino, osoli, zvij v klobaso in poveži s kako bolj močuo nitjo. V kozici segrej mast, prepraži malo čebule in zrezane zelenjave, nato položi meso v kozico in ga tako peci, večkrat polij tudi s sokom in obrni, da se po vseh straneh lepo zapeče. Ko je meso mehko, polij po mesu č trt litra Lile smetane in ga peci še četrte ure. Pečeno meso zreži, zloži na topel krožnik, potresi s sesekljanimi sardelami in kapri, po vrhu polij precejni sok, okoli pa naloži mlad pečen krompirček.

Prerokove rezine. Umesi na deski v testo: 20 dek moke, 10 dek sirovega masla, 4 deke ma-

sti, 20 dek sladkorja, 4 rumenjake in malo mleka. Testo dobro umesi, razdeli na tri enake dele in ga pusti počivati pol ure. Potem razvaljaj vsak hlebček v velikosti pekače. Pekačo dobro namaži in položi prvi razvaljani hlebček na pekačo, ga pomaži z mezgo, nato položi še drugi del, ga zopet pomaži z mezgo in nato položi še tretji del, ki ga pa pomaži z raztepenim jajcem; potem deni peči. Ko je testo že skoro pečeno, ga pomaži še enkrat z raztepenim jajcem, potresi z zmletimi orehi ali mandeljni in s sladkorno sipo ter peci še četrte ure. Pečeno in hladno zreži na poljubne rezine.

Mesna pasteta. Kuhano goveje meso, svinjsko pečenko, telečjo pečenko, ostanke kokoši in divjačine, vse to zmelj na strojčku. Malo slanina zreži in razbeli v kozici, prepraži malo kuhane zelenjave iz juhe in malo čebule, nato stres zraven zmleto meso in vse skupaj še malo prepraži, prilij nekaj žlic belega vina ter malo popopraj in po potrebi osoli. V skledi dobro zmešaj en rumenjak in pet dek sirovega masla, pripravljeno meso pretlači skozi sito v skledo k maslu in vse skupaj dobro zmešaj. Skledico pomaži s sirovim maslom, stlači vanjo pripravljeno meso in postavi na hladno. Tako pripravljeno pasteto napraviš iz samih ostankov, je pa zelo dobra. Uporabiš jo lahko tudi za obložene kruhke (Sandviche).

Praktični nasveti

Da se nam razne sadike dobro primejo, ko jih presadimo, jih moramo v začetku prav dobro zalivati. V nekaj dneh, ko se sadike kolikor toliko ukoreninijo, že lahko gnojimo s tekočim gnojem, t. j. z gnojnico. Posebno kapusnice (zelje, kolerabe itd.) nam prav hitro rasejo, ako jih zalivamo z gnojnico. — Tudi vrtno cvetlice enoletnice so potrebne prilivanja z gnojnico. Take gnojnice imamo več vrst: navadno hlevsko gnojnico, katero moramo nekoliko razredčiti z vodo, ali pa namočimo gnoj perutnine; in ko v nekaj dneh zavre, je goden. Za cvetlice lončnice je pa zelo primeren gnoj, katerega si pripravimo iz ostankov cigaretnih čikov in pepela. Te ostanke namočimo v vodo; ko se namočeni čiki sesedejo na dno posode, je gnoj goden za zalivanje. Ako vsak teden po enkrat zalijemo s to gnojnico, nam bodo cvetlice lepo uspevale. Posebno gorenjskim nageljnom ta gnojitev zelo ugaja. Ako gnojimo z raznimi umetnimi gnojili, je zelo priporočljiv čilski sciliter, ki ga enostavno dodamo vodi, ko zalivamo, in potem zalijemo še enkrat s čisto vodo, da se snov spere v spodnje predele zemlje. Posebno za kapusnice, peso, zeleno, salato, jagode itd. je to gnojilo priporočljivo.

Vrtni koli. Pa nam ostanejo koli za paradižnike, prekle za fižol, količki za vrtnice itd. dalje časa trpežni in nam prehitro ne strohnijo, jih namažimo z lesnim karbolinejem ali pa oni del, ki pride v zemljo, s katranom.

Ko doseže grah višino 10 cm, ga je treba prvič okopati in zalakniti veje, po katerih se bo opletal. Pozneje ga še enkrat okoplamo in osujemo.

Kadar sadimo fižol preklat, je dobro, če že poprej, preden ga sadimo, postavimo prekle, da potem fižola, ko je že zunaj, ne pohodimo. Enako kot grah ga moramo okopati in osuti.

ZANIMIVOSTI

× **Vročje in suho poletje.** Češki vremenoslovec profesor dr. Schneider izkuša s primerjavo na podlagi vremena od avgusta lanskega leta napovedati, kakšno bo letos poletje. Pravi, da bo začetek poletja vroč, potem se bo pa vrstilo menjavanje toplote, ki se bo močno izpreminjala. Nemški vremenoslovec profesor Bauer nam pa obeta letos razmerno vroče in suho poletje.

× **Vročje dež.** Dne 3. t. m. je doživel italijansko mesto St. Giovanni ob vzhodu Vozuva nenavaden pojav. Veter je zanašal dim in soparo, ki se dviga iz žrela ognjenika, nad mesto, nad

katerim je baš v tem času deževalo. V razgretem zraku se je tudi dež tako ogrel, da se je izpremenil naravnost v vročo vodo, ki je uničila vse poljske setve. Vrtovi in polja so ožgani, da ne bo nič pridelka.

× **Leseni konjiček je prevrnil vlak.** Pri postaji Staatzu v Avstriji se je desetletni deček igral in svojega lesenega konjička postavil na železniški tir. V tem je pridiral osebni vlak, katerega je leseni konjiček vrgel s tira, zaradi česar so bile štiri osebe ranjene, promet na tej progi pa za več ur prekinjen.

× **Preiskava Kúrtenovih možganov.** Nemški znanstveni zavod za raziskovanje duševnih bolezni v Münchenu je nedavno dovršil preiskavo možgan morilca Petra Kúrtena, ki je bil lani julija meseca v Kölnu usmrčen. Učenjaki so ugotovili, do so bili Kúrtenovi možgani v vseh delih čisto pravični. O kakih boleznih ni bilo sledu. Prav tako je ovržena domneva, da je šlo pri Kúrtenu za prirojeno ali podedovano duševno omejenost.

× **Pešanje krompirja.** V nekem nemškem časopisu piše dr. Merckenschlager, da vplivata na krompir zelo močno zemlja in podnebje. Krompir je v svojem bistvu obrežna rastlina. V Nemčiji krompir najbolje uspeva blizu obale ali pa ob vznožju srednje visokih gor. Tam ostanejo poedine vrste zdrave cela desetletja. Prva leta obrodi krompir zelo dobro. Če pa posade isti krompir prihodnje leto znova, se pojavijo že v drugem ali tretjem letu znaki pešanja in nazadnje krompir ne obrodi več. S tem trpi kmetijstvo obšutno škodo zlasti tam, kjer bi ljudje radi sadili po pretežni večini krompir. Rusija je poslala nedavno v Južno Ameriko znanstvenike, ki naj najdejo med mnogimi vrstami divjega krompirja primerno vrsto za križanje, ker mislijo strokovnjaki, da se bo dal na ta način krompir znatno izboljšati.

× **Brezposelnosti si znajo pomagati.** Brezposelnost je rodila v Angliji vse polno novih poklicev. V Londonu živi iz službe odpuščeni brzojavnik, ki si zna zelo dobro pomagati. Dokler mu je šlo še dobro, je zbiral knjige. Zdaj je sestavil seznam svojih knjig in začel hoditi z njim od hiše do hiše, da pajoja ljudem proti malenkostni odškodnini knjige. Sam knjige prinese in odnese. V začetku je šlo bolj slabo, zdaj pa zasluži že toliko, da ima vsega dovolj. Drugi brezposelniki, ki je nekoliko podkovan v gradbeni stroki in ima ženo z umetniškim okusom, se ponuja kot svetovalec ljudem, ki nameravajo kupiti hiše. Ljudje mu radi plačujejo za dober svet toliko, da se pošteno preživlja. Njegova žena pa svetuje strankam, kako naj opremijo stanovanja, da bodo čim lepša. Svetuje jim tudi, kje in kako najceneje kupijo vse, kar potrebujejo. Neka priletna vdova, ki je izgubila službo, stanuje v hišici ob glavni cesti Londona. Ni se zmenila za to, kaj poretijo njeni sosede, ko je napravila nekega dne na oknu svoje jedilnice izložbo in jo napolnila z domačimi kolači. Vdova peče tako dobre kolače, da gredo imenitno v denar in da zasluži še mnogo več, kakor je zaslužila, dokler je bila v službi.

× **Strašna borba na smrt obsojenega zamorca.** V Eddyvilleju v Zedinjenih državah so 29. aprila na električnem stolu usmrtili tri zamorce, ki so bili obsojeni na smrt zaradi umora. Dva obsojenca sta mirno sedla na električni stol ter sta se mirno dala nanj privezati in usmrtiti. V nekaj sekundah sta bila mrtva. Tretji obsojenec pa je bil 21 let stari zamelec Holmes. Ta se ni dal tako mirno usmrtiti. V strašnem smrtnem strahu je pobesnel ter se pričel ruvati z ječarji, ki so ga hoteli privezati na električni stol. Pograbil je, kar mu je prišlo v roke, in s tem mahal okrog sebe ko blazen. Odnokod je odlomil vodovodno cev in z njo začel udrihati po paznikih. Enega teh je hudo poškodoval na glavi. Ta strašni obsojenčev boj za življenje je trajal poldrugo uro. Ker obupanca nikakor niso mogli ukrotiti, so celico zaprli in šli po strupene bombe, ki povzročajo solze. Od daleč so potem vrgli v celico kar tri take bombe, ki so nesrečnega zamorca

onesposobile za boj. V tem hipu so planili v celico pazniki, nesrečnika zgrabili, privezali hitro na električni stol ter nato z elektriko usmrtili.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Razlika.

A: «Kakšna je razlika med modernimi in staromodnimi dekleti?»

B: «Staromodna dekleta so zardevala, če jih je bilo sram, moderna dekleta se pa sramujejo, če zarde...»

Lovska.

Oče pripoveduje sinku, kako je v Afriki ubil 40 levov.

Sinko: «Lani si mi pa pravil, da si jih ubil 20.»

Oče: «Že res, toda takrat si bil še tako majhen, da ti nisem mogel odkriti vse strašne resnice...»

Ponesrečen poklon.

Gospod: «Vi imate dražestne ročice.»

Gospodična: «Res?»

Gospod: «Seveda, kadar zdebate, vam ne zadostujejo, da bi zakrili z njimi vsaj polovico ust...»

Lenuh.

A: «Delo je prav za prav neumnost. Treba bi bilo izumiti stroj, da bi človek samo pritisnil na gumb, pa bi bilo delo opravljeno.»

B: «Že prav, toda kdo bi pritiskal na ta gumb?»

Listnica uredništva

Noršinci. Pa vas ni medved prav nič ugriznil? Kakšno sliko? Objavljamo seveda le slike, ki imajo kak pomen.

MALI OGLASI

Ženitev.

Katera samostojna posestnica bi hotela poročiti preprostega kmečkega fanta srednjih let, ki ima 60.000 Din gotovine? — Naslov: Kogoj Leopold, Stiring Wendel, rue Lisière 6, Moselle, France. 149

Ugodna prilika!

Ugodno se proda 33 oralov gozda (smrekovega, bukovega, kostanjevega in hrastovega). Gozd je oddaljen četrt ure od banovinske ceste in sedem kilometrov od železniške postaje v Sevnici ob Savi. Najbolje naložen denar. — Vprašanja sprejema: Jožef Božič, posestnik in gostilničar, Stope, pošta Sevnica ob Savi. 148

Oblačilno blago

in vse potrebščine imata v zalogi po najugodnejših cenah trgovini F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.

Tednik «ZABAVNI LIST»

z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic — Stražišče. Posamezna številka samo 1 Din. Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 95

Važno za vinogradnike in sadjarje!

ŽVEPLENO-APNENA BROZGA

je na podlagi dosedanjih poskusov ceneno in izborna sredstvo za škropljenje proti plesni in škrlupu. Brozga se danes že splošno uporablja v Sviči in Nemčiji.

Dobiva se pri Antona Jurce nasledniku MILKU SENČARJU tovarni žvepljenih izdelkov, ustanov. leta 1860. Izdeluje se tudi žvepleni zakad na juti in na azbestu.

Zaloga žvepla za vinogradnike.

Popolnoma zastoni

še nikjer, a za 17 Din dobite že svilene reform-hlače, za 29 Din svileno kombinizo, za 8 Din podveze za nogavice, za 46 Din 12 mesečnih vložkov, za 52 Din 12 finejših, za 74 Din 12 najfinejših frotirastih, pas za mesečne vložke 6.50, 9.50 Din itd., itd. kakor tudi vso manufakturno po skrajno znižanih cenah pri

Prvi gorenjski razpošiljalnici

Ivan Savnik
Kranj št. 78.

Zahtevajte še danes brezplačen manufakturni cenik!

Nov poklic

za dame in gospode z opremo pletilstva v hiši. Zajemčen mesečni zaslužek 1500 Din, ker odkupimo izgotovljeno pleteno blago, plačamo mezlo za pletenje in dobavljamo prejo za podelavo. Pišite še danes po gratis prospekte pod naslovom: Domača pletarska industrija št. 8 — Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva ulica št. 2.

FURMANI!

„Lu-lu-la-luštna je mo-moja fu-fu-fu-furenga“ je vedno govoril furman, ki so mu rekli „veseli Jaka“. Ampak govoril je čisto resnico, kajti veseli Jaka je uporabljal pri furanju štrange, uzde in vrvi samo take, ki imajo privezan listek s pajkom iz Grosupljega. Na to je pri nakupovanju vedno dobro gledal in je bil zato vedno dobre volje kot spomladi tiček na veji.

Ta varstvena znamka

garantira za najboljšo kvaliteto. — Zahtevajte vse vrvarske izdelke samo s to znamko.

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč

ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu, kako se žival prisili, da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolenosti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbikopita in zakovanju, pri prisuhi med parklji, opeklini, streli, zlomu kosti, zvrtju, izklenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, nape-njanju goved in ovac, pri tujih pred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd. Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga
v Ljubljani
Selenburgova ulica št. 3

Obutev za delo in udobnost.

Sedaj, ko nastopajo toplejši dnevi, menjajte pogosto obutev, da noge ne bi trpele. Pripravili smo bogato izbiro raznovrstne obutev za vsak poklic in vsako priliko. Izdelana je z rokami jugoslovenskih delavcev in iz usnja jugoslovenskih tovarn.

Večalke iz najboljšega materijala, par 1 Din.

Plata

MOŠKE NOGAVICE:

Svilene	15 Din
Flor	9 "
Iz sukanca	7 "
Bombaževe	4 "

ZENSKÉ NOGAVICE:

Bemberg	35 Din
Svilene	25 "
Flor	19 "
Bombaževe	9 "

Več službe.

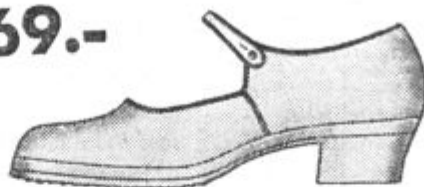
Trudimo se, da Vas kar najbolje postrežemo ne samo z dobro in ceneno obutvijo, temveč skrbimo, da Vas postrežemo popolno in ceneno tudi z ostalimi potrebščinami za Vašo obutev in Vaše noge.

49.-

Vrsta 4435-00

69.-

Vrsta 2145-09

99.-

Vrsta 2927-14

Udobni čevlji iz sivega platna z elastičnim gumijastim podplatom. Neizogibno so Vam potrebni v toplih solčnih dneh. V njih se boste počutili vedno ugodno.

Lahki in udobni ženski čevlji iz sivega platna z zaponko in z elastičnim gumijastim podplatom. Za malo denarja veliko zadovoljstvo.

Moški čevlji, črni ali rjavi, z močnim in trpežnim usnjenim podplatom. Eleganten in soliden čevlji za delavnik in praznik.

79.-

Vrsta 3945-03

149.-

Vrsta 1845-05

Za gospodinje: Za vsakodnevno nošenje praktičen, močan in udoben čevlji iz boksa, ki ne žuli niti nog niti žepa.

Udobni in lahki čevlji iz laka z nizko peto. Prav taki tudi brez zaponke samo za 149 Din iz baržuna 59 Din.

169.-

Vrsta 9937-18

Moški čevlji, črni ali rjavi, z močnim in trpežnim usnjenim podplatom. Eleganten in soliden čevlji za vsak dan.

Prej

Sedaj

Prava uteha

za živčno obolele

je moje pravkar izšlo objasnenje! V njem se objasnjuje večletna izkušnja o razlogih, postanku in lečenju živčno obolelih. Ta evangelij zdravja pošiljamo vsakomur, ki ga bo pismeno zahteval od niže navedenega naslova. — Na tisoče zahval dokazuje nepobitni uspeh neumornega in vestnega raziskavanja v blaginjo trpečega človeštva. Oni ki pripadajo

veliki četi živčno bolnih,

in vsi oni, ki trpe na razstresenosti, tugi, oslabljenju spomina, nervoznih bolečinah v glavi, napadih jeze, želodčnih motnjah, preveliki občutljivosti, trganju v členkih, splošni ali delni oslabljenosti in nešteti drugih pojavih bolezní

morajo zahtevati mojo knjižico utehe!

Oni, ki jo bodo pazljivo prečitali, bodo prišli do radostnega spoznanja, da obstoja enostavna in edina pot do zdravljenja in življenske radosti. — Ne odlašajte in pišite še danes!

Poštno zbiralno mesto:

Ernest Pasternack, Berlin SO

Michaelskirchplatz Nr. 13., Abt. 88.

Pljuča in dihalna

so vrh tega, da morajo neprestano delovati, izpostavljeni mnogim škodljivim vplivom, kakor vetru, mrazu, prahu, dimu in raznim infekcijskim boleznim. Zares ni čudno, če pride kedaj do motenj, kašlja, hripavosti, bolečin v vratu, poteškoč pri dihanju, bolečin v prsih, ledjih in ramenih. Zato je potrebno, da se že pri prvih pojavih takih motenj izognemo z uporabo pravega zagorskega soka „ELSA“ zoper kašelj in prsne bolečine lekarnarja Fellerja nevarnostim poslabšanja.

Slabotne osebe in otroci bi ga morali vobče redno jemati, zlasti v spremenljivih dneh pomladi in jeseni, dočim bi ga morali oni, ki so stalno zapostavljeni v prašnih, zaduhlih in slabo zračenih prostorih, jemati vsak dan. Zagorski prsni sok „Elsa“ lekarnarja Fellerja je tako prijetnega okusa in tako hranilen, da koristno vpliva tudi na telesno moč in njeno odpornost.

2 steklenici Din 50.—, 4 steklenice Din 92.— z zavojnico in poštino vred. **Lekarnar EVGEN V. FELLER, Stubica Donja, Elsa-trg 360,** (savska banovina).

Priporočamo obenem uporabo Elsa-fluida.

Odobreno od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Sp. br. 509 z dne 24. marca 1932.

Vabilo na 47. redni občni zbor, ki ga bo imela

Posojilnica v Črnomlju,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo,

v nedeljo dne 22. maja 1932. ob 14. uri v zadrugi pisarni s sledečim

dnevni redom:

- 1.) Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru,
- 2.) Poročilo načelstva,
- 3.) Poročilo nadzorstva,
- 4.) Slučajnosti.

142

Po § 19. zadrugnih pravil so računski zaključek, predlogi in poročila nadzorstva članom zadruge osem dni pred občnim zborom v zadrugi pisarni med uradnimi urami na vpogled.

Če prvi občni zbor ne bo sklepčen, se bo vršil po § 33. zadrugnih pravil čez pol ure na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepčen ne glede na število zastopanih glasov.

V Črnomlju, dne 9. maja 1932.

Za Posojilnico v Črnomlju,

registrirano zadrugo z neomejeno zavezo:

K. Müller s. r. in Al. Stepec s. r.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Najnovejša dvokolesa z motorčkom 1½, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrati in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Patentirani v vseh evropskih državah.

POLJEDELCI, POZOR!

Brzoklepalnik „STUBAIER“ cenejši!

Prej Din 370.— in Din 25.— za poštino pri dostavi, sedaj Din 345.— in Din 15.— za poštino pri dostavi.

Vsak kmetovalec ve iz izkušnje, da je klepanje stvar občutka, zaradi tega uporablja samo v tuzemstvu in inozemstvu že tisočkrat preizkušeni „Stubaijer“ na ročni pogon in odklanja vsak posnetek. Pazite zategadelj na znamko „Stubaijer“. — Zahtevajte brezplačne prospekte od tvrdke Friderik Kratz, Stražišče pri Kranju št. 80.

V Ljubljani se dobiva pri tvrdki SCHNEIDER & VEROVSEK, Dunajska cesta št. 16. Ta tvrdka bo razstavila naš „Stubaijer“ na ljubljanskem velesejmu v svoji koči. — Obiščite to kočjo!